

»GLAS« v vsako gorenjsko hišo!

VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE BO V ČETRTEK, 31. MARCA V ŽELEZNIKI — DO 25. MARCA ŠE LAHKO NAROČITE GLAS IN ZAGOTOVITE SODELOVANJE PRI ŽREBANJU — DOSLEJ 953 NOVIH NAROČNIKOV

LETO XVIII. — Številka 22

Ustanovitelji: občinski odbori SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin. — Izdaja: Casopisno podjetje »Gorenjski tisk« — Glavni in odgovorni urednik: SLAVKO BEZNIK

GLAS

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

KRANJ, sreda, 16. 3. 1966

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredo in soboto.

Dušan Kveder - Tomaž

V soboto zjutraj je v Beogradu umrl Dušan Kveder-Tomaž, veleposlanik SFRJ v Londonu in nekdanji komandant NOV in PO Slovenije.

V nedeljo so se od pokojnika poslovili Beograščani, včeraj, v torek, pa Ljubljanci in vsi delovni ljudje Slovenije. Zaro z njegovim pepelom so položili v grobnico narodnih herojev.

Tudi Gorenjci poznamo tovariša Tomaža, slavnega ko-

misarja in komandanta, dobrega človeka.

V 1942. letu se je kot komisar II. grupe odredov za kratek čas mudil tudi na Gorenjskem. Udeležil se je pohoda grupe od Muljave preko Ljubljanskega vrha, Šentvida nad Rakekom, Zazalja in Lučin. Z Gorenjske se je večidel borcev grupe odredov napotil na štajersko skupno s svojim komisarjem.

Borci, udeleženci tega pohoda se spominjajo svojega komisarja kot odločnega človeka, ki pa je bil hkrati poln humanizma in poštenosti.

NOVI POTNI LISTI

Kmalu bodo državljani, ki žele potovati v tujino dobili nove potne liste, ki bodo veljali deset let. Poleg osebnih potnih listov bodo tudi družinski. Vsa družina bo lahko potovala v inozemstvo z enim potnim listom, veljali pa bodo tudi skupinski potni listi, ki bodo po novem enake oblike kot osebni.

Stari potni listi bodo v veljavi do 31. decembra 1966, organi za notranje zadeve pa jih bodo postopoma zamenjevali.

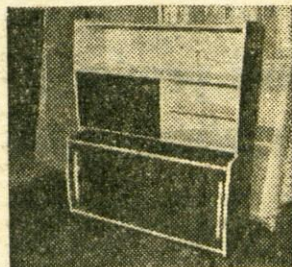
VELIKA IZBIRA STANOVANJSKE OPREME V PRODAJALNI DEKOR

KRANJ, Koroška c. 35

Prodajalna ima stalno na zalogi **spalnice, dnevne sobe, kuhinje, kavče ter druge posamezne komade pohištva.**

V tej prodajalni lahko kupite tudi **preproge, zavese, odeje, posteljno perilo po solidnih cenah.**

Dostava pohištva na dom.

Končano hokejsko prvenstvo

SZ svetovni in evropski prvak — Jugoslavija enajsta

V nedeljo je bilo v Ljubljani uradno zaključeno svetovno in evropsko prvenstvo v hokeju na ledu. Po nepotrjenih podatkih si je prireditelj, ki je doslej najbolj razvnela vso našo javnost, ogledalo preko TV zaslonov okoli 400 milijonov, a neposredno v Ljubljani, Zagrebu in na Jesenicah okoli 240 tisoč gledalcev.

Uradni vrstni red reprezentanc: SZ, CSSR, Kanada, Švedska, NDR, ZDA, Finska, Poljska, ZRN, Romunija, Jugoslavija, Norveška, Avstrija, Svica, Madžarska, Velika Britanija, Italija, Danska, Južna Afrika.

Ob koncu smo zaprosili predsednika skupščine občine Jesenice Ludvika Slamnika za kratko izjavo:

- »Vse je bilo v najlepšem redu. Gostje in občani so bili zadovoljni. Tudi finančno je naša skupina uspela. Jesenice so precej pridobile na zunanjem videzu, tako da smo lahko vsi zadovoljni.«

Cesto proti Planici popravljajo

- Zima pa tudi avtobusni promet sta močno poškodovala cesto od Jesenic proti Planici. Ker bo v času Planškega tedna zelo velik promet, so delavci cestnega podjetja iz Kranja pričeli popravljati cesto in se že zakrpali v glavnem vse večje jame.

Brnik, 15. marca — Danes zjutraj je z avionom preko Beograda odpotovala za Moskvo še ekipa sovjetskih hokejistov s spremstvom.

Pred odhodom smo našli nekatere njihove igralce in vodje ter jih pobarali o zadnjih vtisih. Znan igravec Ragulin je dejal: »Bili smo na Ljubelju in na Bledu, kjer smo si ogledali grad in drugo. Vaši kraji so izredno lepi — kot v pravljici.« Drugi pa so kar po vrsti dodajali: »Zelo smo bili zadovoljni.« »Veseli smo, da smo zmagali.« »Vsa organizacija je bila v najlepšem redu.« In tako naprej.

Odhodi hokejistov na vse strani sveta so že včeraj oživeli letališče na Brniku. Dolgi vrsti red prihodov in odhodov avionov je že spominjal na avtobusno postajo. Prihletelo in odletelo je 15 letal v Stockholm, Beograd, London, München, Malmö itd.

Na sliki — današnji odhod sovjetskih igralcev

OBRAZI IN POJAVI • OBRAZI IN POJAVI • OBRAZI IN POJ

Kolega mi je sporočil: »V tej in tej ustanovi bodo imenovali novega direktorja. Imenovali bodo tega in tega tovariša. Prav bi bilo, da stopiš do njega in se z njim pomeniš o sodelovanju v prihodnje.«

Sel sem in dogovorila sva se.

Šele čez nekaj dni sem v dveh časopisih zasledil razpis delovnega mesta direktorja te ustanove.

Ko ugotavljamo, da so ob reelekciji delovni kolektivi v večini ponovno izvolili stare direktorje, se med drugim opravičujemo tudi s tem, da se pač ljudje na razpise ne javljajo.

Razumljivo! Kdo, ki je pameten, se bo javljal, če razpise s postopki, kot je tale, o katerem pripovedujem, tako nezaslišano kompromitiramo!

TRŽIŠKI KOMUNISTI NA IZREDNI KONFERENCI

Najprej pred svojim pragom

Pretekli petek, 11. marca, je bila v Trzinu izredna občinska konferenca zveze komunistov. Za to obliko širšega pogovora o stanju gospodarstva v občini in ob tem o nalogah komunistov, so se zmenili že decembra lani. Poznejši razvoj težav in dogodkov zlasti pa sedanja tretja seja CK ZK Jugoslavije, so dali konferenci v Trzinu še več moči, da so se komunisti smelo uprli starim oblikam dela in se postavili po robu nekaterim slabostim, ki ovirajo večji uspeh teh organizacij.

Največ govornikov je omenjalo slabosti v samoupravnem sistemu, ki bi moral biti močnejši vzvod za reševanje vseh ekonomskih problemov posameznih delovnih skupnosti kot občine v celoti. Te slabosti je nakazal v uvodnih mislih sekretar občinskega komiteja Stane Mešič in o tem so razpravljali mnogi diskutanti. Samouprava v delovnih organizacijah, kot so ugotavljali, je dostikrat zmalicena že v samih izvoljenih organih — delavskih svetih

upravnih odborih, komisijah itd. Največja slabost pa je v tem, da med temi organi in kolektivom ni pravega sodelovanja. Celo v večjih kolektivih, kjer imajo ustrezne službe, delavci v večini ne vedo kaj njihovi organi pravljajo, nihče jih ne vpraša o stališčih niti o važnih odločitvah in so, kolikor pač so, samo »post festum« obveščeni prek oglasnih desk, nerazumljivih zapisnikov ali bitena o že sklenjenih zadevah.

Ko so komunisti razpravljali o teh problemih so ugotavljali, da se nikjer ne zavzemajo, da bi delavce, proizvajalce oziroma delovne kolektive aktivneje vključevali v razprave, v izoblikovanje določenih stališč preden se odločijo na samoupravnih organih. Zato ni niti ustre-

nih izkušenj za izhodišče iz teh težav.

Pri tem in pri mnogih drugih problemih družbenega in gospodarskega razvoja v tej komuni, pa so komunisti zelo samokritično ocenjevali lastno dejavnost. Komunisti se niso nikdar upravičeni izgovarjati na samoupravne organe, kazati na mladinske, športne in druge organizacije, marveč morajo povsod delovati na lastno odgovornost. Da pa bodo kos takim oblikam dela morajo najprej »pomesti pred svojim pragom«, kot je bilo rečeno. Danes, kot so omenjali, je med komunisti veliko le članov te organizacije, ki po svojih prepričanjih, sposobnostih in pripravljenosti ne prispevajo k napredku, dostikrat celo obratno — zavirajo napredne ideje.

● S takimi in podobnimi zaključki te izredne konference je pričakovati, da se bodo organizacije zveze komunistov te občine kaj kmalu otresle dosedanjih slabosti in postale vse močnejša gonilna sila vsestranskega razvoja. K. M.

Dobre priprave

V Preddvoru seminar za lastnike tujskih sob — Obeta se zanimiva prireditvev

Preddvor in okolica sedaj razpolaga z okoli 130 tujskimi sobami. Ker letos pričakujejo, da bodo te sobe polno zasedene, se je turistično društvo na svoji zadnji seji odločilo, da za lastnike sob organizira krajši seminar. Namen seminarja je, dati lastnikom sob osnovne napotke za boljšo in udobnejšo ureditev sob, za sam odnos do gostov in predvsem, seznaniti le-te z najvažnejšimi kulturnimi in zgodovinskimi zanimivostmi kraja samega in tudi okolice, saj je znano, da ima preddvorska okolica veliko zanimivosti, ki so zgodovinske vrednosti (freske v Mačah nad Preddvorom, na Bregu itd.)

Končno bo prišel na beli dan tudi barvni prospekt s posnetki Preddvora in okoliških turističnih krajev, kot so počitniški dom zagrebške tovarne »Radę Končar« v Bašlju in Belo z znanim gostiščem. V razgovoru nam je tajnica TD tov. Ekarjeva povedala, da so v preteklih

sezonah premalo storili za razvedrilo gostov. Razen nekaj nastopov folklorne skupine drugega niso organizirali. Letos nameravajo obuditi star narodni običaj Preddvora in okolice, to je spravljanje sena z gora ali kot pravijo domačini »snarjenaje«. Formirali so že pripravljalni odbor, da bo do avgusta, ko naj bi ta prireditev bila, pripravil vse potrebno. Poleg tega se bodo z osnovno šolo dogovorili, da se bo med šolsko mladino začela akcija za olupšavo kraja in okolice in začel ciklus predavanj o turizmu, kjer naj bi predavali poznani turistični delavci.

J. KOSNIK

Lovska

brez »lovskov«

V pretekli sezoni so lovci lovske družine »Begunjske«, ki ima 56 članov odstrelili 19 gamsov, 22 srnjakov, 16 srn, 3 divje svinje, 52 zajcev, 1 fazana, 3 jazbece in 8 lisic.

Nekaj več kot polovico gamsov, srnjakov, srn in svinj so prodali lovski družini Ljubljana.

Vprašal sem lovce, če mi lahko povedo kakšno »lovsko«, pa so mi odgovorili, da kaj takega pri resnih lovcih ne pride v poštev. Vseeno sem izvedel, da imajo v svoji sredi lovca, ki se šteje za najboljšega strelca in da je sedaj v svoji lovski karijeri že 39 krat streljal na divje prasiče, a ga še nikoli ni ubil.

Letos ga je baže ranil, potem pa je tudi bežal pred njim, da se je ustavil šele na točino mizo pri »Jožovcu«.

Vendar to ni Anton Globočnik iz Radovljice, kakor nekateri mislijo (kajne lotci, da je tako!) J. Vidic

Isti predmeti različne cene

- Pred kratkim sem se ustavil v prodajalni galanterije »Elita« v Kranju, ker sem nameraval kupiti električni brivski aparat.
- Ljubezna prodajalka mi je takoj pokazala aparat ruske proizvodnje »Har-kiv«. Pojasnila mi je, da stane 15.660 dinarjev.
- Le 50 metrov naprej, čez cesto, v isti ulici pa mi je prodajalka v »Kokria« ponudila aparat iste znamke za 14.736 dinarjev. Torej dve prodajalni, oddaljeni komaj 50 metrov, toda razlika v ceni aparata več kot 900 dinarjev!
- V Kranju pa sta tudi dve prodajalni istega podjetja — tovarne obutve Pe-ko iz Trzinca. Obe sta prodajali visoke, zimске čevlje domače proizvodnje.
- Čevlji iste barve in velike kosti pa so bili v prodajalni v Prešernovi ulici 509 dinarjev dražji kot v prodajalni nasproti cerkve!

Izpiti za gasilce

Najboljša Anica Zadravec, gasilska enota »Elan«

V nedeljo je v Begunjah 17 mladincev in mladink polagalo izpite za izprašanega gasilca. Mladi gasilski naraščaj je iz gasilskih društev Begunje, Podgora, Hlebce in Elan.

Vsak gasilec je moral odgovoriti na 55 vprašanj v obliki testa, ki zajema sledeča področja: zakone in pravila, opremo ter orodje, gorenje teles, gradbeništvo, protiletalska zaščita in gašenje. Vse to pa so se mladi gasilci učili na enomesečnem tečaju februarju letos.

Organizacija izpitov je bila v rokah GD Begunje ob pomoči gasilske zveze Radovljica.

Vsi izprašani gasilci so od-

govorili na več kot 50 odstotkov vprašanj pravilno, kar pomeni, da so vsi opravili izpit. Najboljše odgovore je dala Anica Zadravec Elan (267 točk), potem Miha Justin (263 točk) in Janez Zupan (261 točk), oba člana GD Begunje.

Po končanih izpitih so v gasilskem domu predvajali film o nesrečah z elektriko in njih preprečevanju.

Begunjski so bili v preteklem letu republiški prvak pri prostovoljnih gasilskih društvih in bodo tudi letos branili ta naslov. Vsekakor uspeh ne bo izostal, če bodo za svoj podmladek tako skrbeli. — JOŽE VIDIC

V La Ciotat in Oldham

Julija oziroma avgusta bo 20 mladincev in mladink iz naše občine odšlo na tritedensko letovanje v pobrateno francosko mesto La Ciotat, podobna skupina pa bo odšla v angleško mesto Oldham. Kot vsako leto je bilo tudi letos med mladimi za to potovanje veliko zanimanje. Občinski komite ZMS Kranj je dobil okoli 60 prijav iz aktivov občine, tako da je izmed njih moral izbrati najboljše. To nam dokazuje, da je ta izmenjava postala že res tradicionalna. Za vse udeležence se že pripravlja krajši seminar o politični in gospodarski situaciji in ureditvi v obeh deželah,

malo pred odhodom pa bo vsak udeleženec moral obvezno obiskovati tečaj iz francoskega in angleškega jezika.

Pri izbiri kandidatov je igrala odločilno vlogo aktivnost v organizaciji ZM, poleg tega pa se od kandidata zahteva, da je dober in prizadeven delavec oziroma dijak. Le s tem bomo dosegli prvotni namen; na letovanje v pobratena mesta naj gre tisti, kateri je s svojim aktivnim delom za organizacijo mladih to zaslužil, kateri s svojim odnosom do dela in družbe to nagrado opravičuje.

J. Košnjek

Skupina gasilcev, ki je preteklo nedeljo, 13. marca, polagala izpit v Begunjah

O ČEM GOVORIJO PO TRŽIŠKIH DELOVNIH KOLEKTIVIH

Dopusti v novih razmerah

Po 18.000 na zaposlenega za dopust?

Merila za letošnje dopuste in nadomestila za vožnje (nekdanje K-15) so stvari, ki so v tržiških delovnih kolektivih deležne velike pozornosti zaposlenih. V nekaterih podjetjih so že to uredili z ustreznimi pravilniki, ponekod to šele oblikujejo, drugod že popravljajo itd.

Merila so, razumljivo, zelo različna, prilagojena notranjim potrebam in možnostim vsakega kolektiva. Značilno je, da so manjše delovne organizacije kot merilo za dolžino dopustov vzele skoraj samo delovno dobo. V tovarni kos in snop pa so temu merilu na splošno priznali le 83 odstotkov od celote. To naj bi omogočilo zaposlenim 14 do največ 24 dni dopusta. Ostali del dopusta pa bodo »dodajali« po kvalifikacijah oziroma delovnem mestu. Prav tako predvidevajo za zaposlene matere po en dan dopusta na vsakega predšolskega otroka, imajo predlog, da bi dali po dva dni starejšim nad 45 let na težkih delovnih mestih in inorda celo dva dni tistim, ki med letom ne bi imeli izostankov.

Tudi v predilnici in v tovarni Peko so izdelali podobne kriterije za določanje višine letošnjih dopustov. Prav tako različno pa po delovnih organizacijah iščejo merila za nadomestila nekdanje »sindikalne karte« — K-15. Ko so se predstavniki kolek-

tivov pogovarjali o merilih za dopuste in o teh vozninah, so se sporazumeli, da morajo v nekaterih primerih iskati enotne rešitve, da ne bi med zaposlenimi v različnih podjetjih povzročali slabe krivi. Od skupne vsote namenjene za to, predvidevajo 10

odstotkov za otroke in nezaposlene žene, seveda za take žene, ki so doma zaradi otroka. Kot predvidevajo, bi na vsakega zaposlenega prišlo okrog 18.000 starih dinarjev povprečno ter po 4.000 dinarjev na vsakega otroka.

- Stvar je, kot že rečeno,
- šele v razpravi in vsak
- kolektiv ima pravico do
- samostojnega odločanja.

K. M.

TELEFONIJA NA GORENJSKEM

Res več možnosti kot potreb?

1400 neizkoriščenih priključkov — »Popust« pri instalaciji telefonov naj bi spodbudil nove naročnike

Telefonsko omrežje se je na Gorenjskem tako izpopolnilo zadnja leta, da je le malo naselij (Štruževo, Plavž in nekaj drugih), kjer še ni urejenega telefonskega omrežja. Tudi ročne telefonske centrale so le še zgodovinska redkost in jih imajo le še v Zabnici, Kranjski gori, Sovodnju, Stari fužini in v Srednji vasi. Povsod drugod so avtomatske centrale, ki brez posredovanja omogočajo pogovor domala po vsej Jugoslaviji.

Seveda se še ne moremo primerjati z razvitimi deželami po svetu. Tako imajo v Stockholmu na vsakih 100 prebivalcev 70 telefonskih

aparatur, v Ljubljani samo 11, v Kranju niti 7 in na področju Gorenjske v celoti samo 3,5. Sem pa ni všteti okroglo 5.000 priključkov preko central, v raznih podjetjih in ustanovah.

- Toda zmogljivosti so danes že večje kot poraba.
- Naše omrežje in centrale omogočajo 4.000 priključkov, izrabljenih pa je le 2.600. Samo v Kranju je še okrog 500 neizkoriščenih možnosti za telefonske priključke, v Radovljici 200, v Škofji Loki 180, na Bledu 120, na Jesenicah 100 itd.

Skratka, zaradi različnih vzrokov se naši ljudje ne

poslužujejo toliko teh ugodnosti, da bi na primer zaposleni mož lahko obvestil domov: »Ne pridem na kosilo« in podobno, kar je včasih zelo pomembno. Zlasti v turističnih krajih, ob primerih bolezni, nesreči, karkoli.

Da bi vložene investicije hitreje prišle do veljave, se je kolektiv za PTT promet v Kranju odločil za ustreznj popust pri montiranju novih priključkov. Do razdalje 200 m od telefonskega omrežja (kabela) instalirajo vsakemu proslučen telefon popolnoma brezplačno. Koristnik plača samo telefonski aparat (ki ga lahko sam kupi in je njegova last) ter zatem mesečno vzdrževalnino po 2.000 starih dinarjev, v kateri pa je že vračunanih 60 krajevnih pogovorov.

- Predvidevajo, da bodo take ugodnosti močno razvile uporabo telefonije ne le za službene, marveč tudi za osebne potrebe, kar je skladno z našim razvojem, kulturno stopnjo in turizmom in tudi z osebnim standardom ljudi.

K. M.

na takoj po skupščini že imenovali tovariša Vinka Kerpica.

Med razpravo o sedanjih nalogah zveze združenj so močno poudarjali dolžnost, da se v vrstah te organizacije še vnaprej zavzemajo za uveljavljanje humanih odnosov med ljudmi oziroma za utrjevanje socialistične demokracije preko samoupravnega sistema, kar je bil tudi osrednji cilj izbojevanja revolucije. Prav tako so omenjali konkretne naloge, ki so pred to organizacijo zlasti letos ob 25-letnici vstaje. Ustrezni poudarek pa so na skupščini dobili tudi mnogi, še nereseni problemi borcev glede stanovanj, priznavanja dodatkov, priznanja delovne dobe, upokojevanja, in podobno. Za konkretno delo novega odbora so v tem smislu sprejeli ustrezne zaključke.

K. M.

JESENICE:

Lani 67.000

gostov

Poleg železarstva je na Jesenicah ena najvažnejših panog dejavnosti gostinstvo in turizem. Lani so pri tem dosegli 26,3 milijona novih dinarjev realizacije, kar je za 36,2 odstotka več kot leta 1964. Lani je obiskalo kraje v jeseniški občini 67.000 gostov, kar je v primerjavi s prejšnjim letom 4,8 odstotka več. Od tega je bilo 46.000 domačih in 21.000 inozemskih gostov.

Povprečna stopnja rasti domačih gostov v zadnjih petih letih je znašala 2,8, tujih pa 26,8 odstotka. Lani so imeli 311.000 nočitev več kot v letu 1964. Od skupnega števila nočitev odpade na zimsko sezono 32,4%, na leto 50,2 odstotka, ostalo pa na spomlad in jesen. Povprečno bivanje domačih gostov je bilo 4,7, tujih pa 2,6 dni.

Letos predvidevajo v gostinski turistični dejavnosti za 3,6 odstotka večji promet.

OB PETI OBLETNICI KOMUNALNEGA SERVISA JESENICE

Žene dobro gospodarijo

Komunalni servis na Jesenicah je osmega marca praznoval peto leto svojega delovanja. Njegova dejavnost je predvsem pranje perila, kemično čiščenje oblačil, popravilo nogavic, javne kopalnice, pedikerstvo in frizerstvo. Svoje usluge nudi prebivalstvu tudi za okolico Jesenic preko svojih zbiralnic.

Ob ustanovitvi podjetja leta 1961 je bilo zaposlenih 21 delavcev, od tega 17 žena. Danes pa je v servisu zaposlenih 62 delavcev, od tega kar 53 žena.

Podjetje je v petih letih svojega obstoja doseglo velik napredek in razvoj. V letu 1961 so oprali v pralnici 136.777 kg perila, leta 1965 pa kar 215.496 kg. Povprečni osebni dohodek je bil leta 1961 neto 18.500 dinarjev, lani pa 49.504 starih dinarjev.

- Jeseničani so s servisom zelo zadovoljni, in sicer tako z opravljenim delom kot s cenami servisa, ki so še vedno nižje kot v ostalih krajih pri nas.

— J. V.

AKTIVNOST KRANJSKEGA KLUBA GOSPODARSTVENIKOV

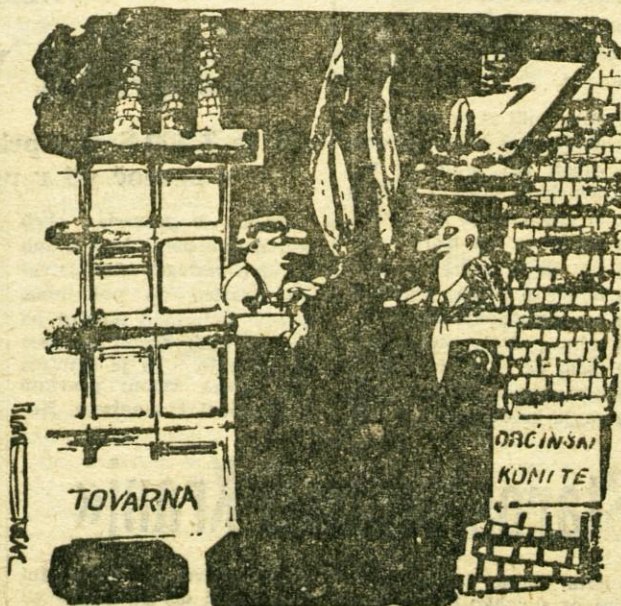
Uresničevanje reforme

Kranjski klub gospodarstvenikov je močno aktiven. V zadnjem času je pripravil že nekaj zanimivih predavanj v zvezi z gospodarsko reformo. Ni dvoma, da bo v tem okviru še posebej zanimivo današnje predavanje (sreda, 16. marca) o uresničevanju reformnih ukrepov v gospodarstvu. Govoril bo tovariš Franc Popit, predsednik republiškega sveta sindikatov.

Tovariš Popit ob tej priložnosti odgovarjal tudi na najrazličnejša vprašanja. Reforma zaostruje najrazličnejša vprašanja. Med njimi n. pr. vprašanje, kako in s kakšnimi ukrepi utrditi osebno odgovornost voljenih in imenovanih ljudi. Zanimivo je tudi vprašanje, zakaj se reformni ukrepi v gospodarstvu ne uresničujejo dosledno in pravočasno. Tu so še vprašanja investicijske politike, organizacija proizvodnje in nagrajevanja.

- Na današnjem sestanku v klubu gospodarstvenikov v Kranju, ki bo ob 17. uri, bodo razpravljali o vseh teh danes izredno aktualnih problemih.

Najboljša aroma
v praženi kavi
pražarne
„Leka“

— Ne delamo, čakamo na surovine.

— Tudi mi ne, čakamo zaključke s plenuma!

(Ekonomika politika)

RAZSTAVA NA JESENICAH

»ŠKOFJA LOKA V STARI PODOBI«

Razstava »Škofja Loka v stari podobi« ima zgodovinski značaj predvsem v tem, da na starih, doslej znanih slikah, ki upodabljajo mesto Škofjo Loko, pokaže razvoj tovrstne človeške naselbine. Hkrati je razstava tudi slikarsko in umetnostnozgodovinsko mikavna. Poleg raznih tehnik slikarstva je na razstavi zastopana tudi vrsta bolj ali manj znanih slikarjev, grafikov in potpisov, kot npr. Meriam, Valvazor in Šubic. Škoda pa je, da so najznamenitejše slike delo neznanih avtorjev. Ob razstavi se ponuja tudi izredno lepa primerjava med avtorji: najstarejših grafik, med Matheusom Meriamom in med Valvazorjem. Meriam, Švicar iz Berna je prepotoval skoro vso Evropo in na teh popotovanjih skiciral mesta, jih opisoval in potem te zapise in skice izdajal v topografskih knjigah, podobno kot je naš Valvazor opisoval Slovenijo v Slavi Vojvodine Kranjske in v topografiji. Na razstavi je torej najstarejša znana slika Škofje Loke Meriamov bakrorez iz leta 1649, ki mu takoj sledi topografija iz Valvazorjeve »Slave« iz leta 1689.

Meriam prikazuje Škofjo Loko že v docela romantičnem duhu, medtem ko je Valvazor bolj realističen in upodablja Škofjo Loko od vzhodne strani, to je od strani, ki je najrazličnejša in najpogostejša za vse kasnejše upodobljajce. Iz 17. sto-

letja so na razstavi še fotokopija slike Škofje Loke iz leta 1696, katere original je v Freisingu, dalje tako imenovana »Sopotniška Loka« iz leta 1698 in kopija te, ki jo je leta 1840 naslikal France Kos. Zadnji dve prikazujeta požar, ki je zajel z obzidjem obdano mesto in upelil ves Spodnji trg. Na slikah je dobro vidna kritina z opeko, ki so jo imele v tistem času samo nekatere stavbe. Zanimivo je, da imamo iz 18. stoletja samo eno upodobitev mesta, ki je nastala leta 1713 in so jo našli v popotni beležnici nekega šlezjskega topografa, ki je potoval po Kranjski deželi. Mikavna je tudi zato, ker prikazuje mesto od severne strani.

Več slik je iz 19. stoletja. Najstarejša je tako imenovana »francoska Loka« iz začetka 19. stoletja, ki je prav uspešno kolorirana gravura in ima tudi dokumentarno vrednost. Tej sledita dve kolorirani risbi iz leta 1839, delo J. Potočnika in oljna podoba, ki prikazuje dva požara v letih 1837 in 1839. Iz leta 1840 je že ena kolorirana perorisba neznanega avtorja, ki prikazuje Loko s Hribom. S tega mesta je narejena tudi

Wagnerjeva litografija iz leta 1841. Posebno pozornost zasluži slika Janeza Šubica iz leta 1873, ki jo je naslikal v Benetkah in mu je skico zanj poslal brat Jurij, čeprav je Janez proslil za skico očeta Stefana. Ta kronološki pregled je končan s skromno fotografijo iz začetka 20. stoletja, ob katerem se šele zavemo, kakšen razvoj je naredilo mesto, ki ima še danes vse značilnosti srednjeveškega mesta, ujetega na pomol med rekama in nekoč uklenjenega

v sponi mestnega obzidja.

Pričujoča razstava je na Jesenicah prva iz vrste izmenjalnih razstav na Gorenjskem. V ta izmenj. program se je vključila tudi likovna sekcija DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar in tako sodeluje z Gorenjskim muzejem v Kranju, Kamniškimi muzejem, Trziškimi muzejem in Loškim muzejem (ki je to razstavo tudi uredil) in občinskimi svetom ZKPO Radovljica.

Andrej Pavlovce

OB RAZSTAVI NA LOŠKEM GRADU

Modeli za mali kruhek

Mali kruhek je ena izmed vrst ljudskega pečiva, ki je bilo še med obema vojnama na Slovenskem močno razširjeno. Poznamo dva načina oblikovanja malega kruhka. Prostoročno, ki se je pri nas ohranilo še v Dražgošah in ga zato imenujemo tudi dražgoški kruhek, še močnejše pa je bilo razširjeno izdelovanje malega kruhka z lesenimi izrezljanimi modeli.

Izdelovanje modelov je bilo močno razširjeno v Škofji

Loki ter v okolici in zato ni slučaj, da se je oblikovanje malega kruhka z modeli danes ohranilo le še v Škofji Loki in da danes mali kruhek imenujemo loški mali kruhek.

5. marca je Loški muzej v galeriji na Loškem gradu odprl razstavo modelov za izdelovanje malega kruhka, da bi s tem nekoliko poživeli zanimanje za to svojstveno vrsto ljudske umetnosti. Razstava naj bi bila tudi prispevek Loškega muzeja k vrsti kulturnih prireditev pri nas v času svetovnega prvenstva v hokeju. Blizu dvesto razstavljenih eksponatov je prireditelj zbral s pomočjo kamniškega muzeja in gorenjskega muzeja v Kranju, večji del gradiva pa so za razstavo prispevali izdelovalci malega kruhka Kobalovi, Grašičevi, in Sitarjevi ter potomci znanega rezbarja

Kustos loškega etnografskega muzeja Aleš Mrzel pripravlja modele za mali kruhek

Ljudskega umetnika Zontarja iz Sv. Duha pri Škofji Loki. Gradivo je na razstavi razporejeno po motivih, ker razporeditev po časovnem zaporedju ozir. po avtorjih zaradi pomanjkljive dokumentacije ni bila možna.

Se ena zanimivost z razstave; obiskovalci lahko na kraju samem kupijo vse različne loške male kruhke. Za razstavo, ki bo na Loškem gradu odprta do 31. marca je precejšnje zanimanje po vsej Gorenjski, mnogo obiskovalcev pa je tudi iz Ljubljane. Obisk tujih gostov, na katere je prireditelj računal v zvezi s svetovnim prvenstvom v hokeju, pa doslej ni izpolnil pričakovanj. — am

»Pričarani ženin«

V psihiatrični bolnišnici v Begunjah

Z veseloigro »Pričarani ženin« so upokojenci iz Zirovnice nastopili pred bolniki in osebjem psihiatrične bolnišnice v Begunjah. Čeprav smo o igri že pisali, ne bo odveč, če omenimo kako tenak posluh za publiko ima režiser Vister. Čeprav so igralci znali igro, je Vister zahteval ponovne vaje, na katerih so se učili nekatere spremembe v tekstu igre. Tako ni nihče »znorel«, nihče ni bil »norec«, pištolo je zamenjala mala nenevarna palica (seveda o pištoli niti besedice). Za primer kako je bilo to potrebno naj povem, da sem med predstavo stal pri izhodnih vratih in je sredi drugega dejanja prišel k meni bolnik ter me prosil naj povem kje bi lahko dobil miličnika in mu stvar prijavil.

— J. V.

V APRILU NOVA KRVODAJALSKA AKCIJA

Krvi primanjkuje

Krajevnim odborom RK naj pomagajo vse organizacije na terenu

V mesecu aprilu se bo pričela nova krvodajalska akcija po vsej Sloveniji. Pred občinskimi odbori RK in krajevnimi odbori je težka naloga. Zagotoviti bodo morali potrebno število krvodajalcev. Potrebe so vedno večje, na Zavodu za transfuzijo krvi pa tudi že primanjkuje krvi.

Tako je z Jesenice odpotovalo v Ljubljano okoli 50 prostovoljnih dajalcev krvi, predvidenih pa je še več grup.

Plan za celotno Slovenijo predvideva 75.000 odvzemov krvi, kar predstavlja 4,7 % celotnega prebivalstva. Na občino Kranj odpade 2.400 odvzemov krvi. Akcija naj bi potekala v aprilu in maju, razen tega pa še dva dni v mesecu avgustu.

- Pobudniki za krvodajalsko
- akcijo naj bodo krajevni
- odbori RK, njim pa naj
- pomagajo tudi vsa društva
- in organizacije na terenu,
- predvsem pa SZDL. Do
- slej se je namreč dogajalo,
- lo, da so družbeno-politične
- ne organizacije samo mo
- ralno podprle akcijo, pre
- malo pa so se izkazale s
- konkretnim delom pri zbi
- ranju krvodajalcev. — J. K.

Razstava »Staroslovanski Kranj«

Kranj, 15. marca — Danes je Gorenjski muzej v Kranju odprl v galeriji v Prešernovi hiši zanimivo arheološko razstavo »Staroslovanski Kranj«.

Odprta bo do 7. aprila, na njej pa si lahko ogledate izbor kulturnega gradiva iz staroslovanskega grobišča v Kranju, iz grobišča okrog

farne cerkve, katerega južni in zahodni del so izkopavali v letih 1953, 1964 in 1965. O zanimivi razstavi bomo še poročali.

Kustos loškega etnografskega muzeja Aleš Mrzel pripravlja modele za mali kruhek

Ljudskega umetnika Zontarja iz Sv. Duha pri Škofji Loki. Gradivo je na razstavi razporejeno po motivih, ker razporeditev po časovnem zaporedju ozir. po avtorjih zaradi pomanjkljive dokumentacije ni bila možna.

Se ena zanimivost z razstave; obiskovalci lahko na kraju samem kupijo vse različne loške male kruhke. Za razstavo, ki bo na Loškem gradu odprta do 31. marca je precejšnje zanimanje po vsej Gorenjski, mnogo obiskovalcev pa je tudi iz Ljubljane. Obisk tujih gostov, na katere je prireditelj računal v zvezi s svetovnim prvenstvom v hokeju, pa doslej ni izpolnil pričakovanj. — am

ODBORNIKOM OBČINSKIH SKUPŠČIN V PREMISLEK

Kaplja v morju

Ali je 3.000 S din priznavalnine na mesec v pomoč ali v posmeh borcem?

Družba je prevzela skrb nad tistimi borci, ki si iz teh ali onih razlogov niso ustvarili pravico do pokojnine, njihov materialni položaj pa jim ne nudi dovolj sredstev za življenje. To je sestavni del tistega, čemur pravimo socialistični humanizem. Ka-

ko pa naj imenujemo dejstvo, da imamo borce, ki prejema-je mesečno 3.000 S din priznavalnine?

V občini Radovljica od 45 borcev 18 oseb prejema manj kot 10.000 S din priznavalnine mesečno. Če bodo na seli občinske skupščine 22. marca sprejeli v proračunu predvideni znesek 16 milijonov S din, bo najnižja priznavalnina 8.000, najvišja pa 30.000 S din. Ko boste glasovali za proračun, glasujte tako, da v občini ne bo več človeka, ki bi prejemal 3.000 S din priznavalnine! — J. V.

Te dni po svetu

V Indoneziji je predsednik Sukarno prenesel vso oblast na vojsko. General Suharto je sestavil novo vlado, ki bo imela samo 25 ministrov in hkrati odločno ukrepa, da se stabilizira politični in gospodarski položaj v deželi. Predsednik Sukarno je v letni rezidenca v Bogorju.

V Washingtonu se posvetujejo sprito novega francoskega stališča do atlantskega pakta. Znano je, da je general de Gaulle za ukinitev vseh tujih oporišč v Franciji in za umik francoskih enot iz združenega poveljstva NATO. V Washingtonu menijo, da je de Gaulle korak največji udarec Zahodu.

Zadnje raziskave javnega mnenja v ZDA so pokazale, da demokratska stranka izgublja prišaste. Od začetka januarja do marca je izgubila 3% prilivencev. To je slab znak za demokrate pred jezenskimi volitvami za kongres.

Iz Cape Kennedyja sporočajo, da bodo še ta teden izstrelili v vesolje dve vesoljski ladji »Gemini 8« in »Agena«. Vesoljski ladji naj bi se v vesolju sestali.

Minuli torek sta se poročila nizozemska naslednica prestola princesa Beatrix in bivši nemški diplomat Klaus von Amsberg. Sprito nepopularnosti Nemcev ženina niso najboljše sprejeli in slovesnosti so se spremenile v študentovske demonstracije.

ŠKOFJELOŠKA PODJETJA ZAMUJAJO S PREHODOM NA 42-URNI DELOVNI TEDEN

Še nismo začeli

Nimamo strokovnjakov, nimamo časa, program je v razpravi itd.

Taki in podobni so bili odgovori odgovornih oseb v delovnih organizacijah škofjeleške občine na vprašanje, kdaj bodo oddali program za prehod na skrajšani delovni teden. 7. marca je namreč pretekel zadnji z zakonom določeni dan, ko bi delovne organizacije morale oddati svoje programe komisiji pri občinski skupščini. Po enem mesecu razprave namreč morajo najkasneje do 8. aprila letos programe sprejeti.

Ko smo se zanimali pri tajniku komisije v škofjeleški občini o tem, koliko delovnih organizacij je program že oddalo, smo dobili odgovor, da nimajo še nobenega programa. Od 35 delovnih organizacij v občini, ima edino Gorenjska predilnica že 42-urni delovni teden, pro-

grame prehoda pa so pripravili na Kmetijskem gospodarstvu, v Seširju in Tehniku. Nekaj drugih podjetij, kot so LTH, Jelovica, LIP, Odeja, Kroj in še nekatera druga programe še pripravljajo, večina predvsem manjših podjetij pa o programih še niti ne razmišlja.

Komisija, ki mora pregledati vse programe je razpravljala predvsem o tem, kako naj se pomaga delovnim organizacijam. Pri tem so ugotovili, da konkretne pomoči ne morejo nuditi, ker v vsej občini ni dovolj ekonomistov in drugih strokovnjakov za najnujnejšo pomoč. Manjšim delovnim organizacijam bodo skušali nuditi pomoč preko seminarja in posameznih pojasnil pri obiskih. Tako računajo, da naj bi vsaj do kon-

ca aprila komisija dobila vse programe. V. P.

Trčenje dovoljeno

- »Kdor ostane cel, zmaga«
- je geslo edinstvene tradicionalne avtomobilske dirke v Gardaniji (Kalifornija). Edino pravilo te »športne« prireditve je: s hitrostjo najmanj 90 kilometrov na uro je treba zadeti nasprotnika in ga onesposobiti za nadaljnji boj. Tu se torej sme po mili volji zariti pločevina v pločevino, ne da bi bil za to kdo kaznovan. Tekmovanje traja ob velikem navdušenju tako dolgo, dokler ne ostane na bojišču en sam avto.

Ljudje in dogodki

Ujetnik vojske

Indonezija je še vedno v vrtincu globoke politične krize, ki vznemirja ne samo prebivalce te otoške države v jugovzhodni Aziji, ampak tudi države, ki so imele z Indonezijo dobre odnose, sosedine in velesile. Nekateri velesile so o sedanjih krizi že izrekle svoje stališče in so nekatera povzročila, da se je napetost v Indoneziji še povečala. Pri tem seveda ne smemo zamažati premikov, ki so se na indonezijskem notranjepolitičnem odru zgodili zadnje dni.

Mučni vtis o indonezijski krizi se je v zadnjih dveh

okrepil z glasovi, da je predsednik Sukarno že nekaj mesecev ujetnik vojske in da mu je njegovo politično delo odvzeto in omejevano. Ves čas krize po neuspelem državnem udaru, ko je vojska prevzela važnejše postojanke v državi, je bilo vidno, da je voditelj indonezijske revolucije prisiljen voditi dvorezno politiko, ki ni bila dosledna njegovemu političnemu profilu. Številne odločitve so se nam zdele v tej dobi protislovne in neproučene. Vendar smo šele v zadnji dobi zvedeli, da je bil Sukarno že nekaj

časa pod pritiskom vojske in da so bila njegova dejanja izraz volje vojaških voditeljev indonezijske vojske, ki so se polastili oblasti.

Zdaj je povsem jasno, da je predsednik Sukarno odrezan, vendar njegovim vplivom ni lahko. Nadaljnji razvoj politične krize v Indoneziji je zaradi tega zelo zaskrbiljujoč. Do sedaj so se generali posluževali Sukarnove moči in vpliva, po zadnjem sestanku z vojaškimi poveljniki pa je Sukarno prenehal javno delovati in se zatekel v svojo vilo v Bogorju. Opazili so, da je ta vila močno zastražena.

Medtem general Suharto je mrzlično uresničujoč »opoblastila«, ki mu jih je dal predsednik Sukarno za ureditev krize. Stara vlada je razpuščena in general Suharto sestavlja novo, ki bo štirikrat manjša, v njo pa bodo vstopili vojniki in civilisti.

Nad Indonezijo se po zadnjih vestih zbirajo še bolj črni oblaki. Pogromi proti komunistom se nadaljujejo, njihova stranka pa je uradno razpuščena. Takšni razplet dogodkov resno zaskrbkuje, saj je predsednik Sukarno tudi v času, ko je bil že ujetnik vojske med vrsticami naglaševal, kako potrebna je enotnost in kako škodljiv je za Indonezijo »lov na čarovnice«.

KAJ JE S STATUTI DELOVNIH ORGANIZACIJ IN OSTALO NOTRANJO ZAKONODAJO

Brez prave odgovornosti

V radovljški in jeseniški občini več kot polovica delovnih organizacij ni predložila statuta, a načrt za prehod na 42-urni delovni teden samo štiri podjetja

»Delovna skupnost mora v enem letu od dneva, ko začne veljati ta zakon, s statutom in drugim splošnim aktom delovne organizacije urediti delovna razmerja skladno z njegovimi določbami,« je zapisano v 146. čl. Temeljnege zakona o delovnih razmerjih. Gre se za uskladitev notranje

zakonodaje v delovnih organizacijah ali ustanovah z ustavo in drugimi zakoni. Vse delovne organizacije so bile dolžne do 31. XII. 1965. leta predložiti načrt statuta občinski skupščini — komisiji za pripravo statutov delovnih organizacij.

In kako napreduje to delo

po delovnih organizacijah ali ustanovah?

Od 109 organizacij (79 s področja gospodarstva in 30 s področja družbenih služb) je omenjeni komisiji statute predložilo v radovljški občini 57, a v jeseniški občini od 58 delovnih organizacij ali ustanov samo 15.

Po določbah Temeljnege zakona o delovnih razmerjih statuti delovnih organizacij stopajo v veljavo 8. aprila letos. In kako naj stopi v veljavo statut tam, kjer še ni napisan in predložen komisiji pri občinski skupščini. Za tiste delovne organizacije, ki v določenem roku (8. april) ne sprejmejo statuta, zakon

predvideva stroge sankcije. Občinska skupščina lahko (po opominu) razpusti organe upravljanja in razpiše volitve novih organov, če pa tudi novoizvoljeni organi upravljanja v treh mesecih ne sprejmejo statuta, se lahko uvede postopek za odpravo, oziroma prenehanje delovne organizacije.

Kje so načrti in programi za prehod na 42-urni delovni teden?

Na podlagi Temeljnege zakona o uvedbi 42-urnega delovnega tedna, morajo delovne organizacije najkasneje v enem letu sprejeti načrt in program za prehod na 42-urni delovni teden (do 8. aprila letos). V jeseniški občini so ta načrt predložile občinski skupščini samo štiri delovne organizacije od 21, in to: Dimnikarsko podjetje Jesenice, Tehnični biro Jesenice, poslovna enota Ljubljana-transport in »Cokla« z Dobrave. V radovljški občini pa ni do sedaj niti ene delovne organizacije, ki bi ta načrt predložila, čeprav imajo 42-urni delovni teden že pri Gozdnem gospodarstvu Bled in LIP Bled, vsako zadnjo soboto v mesecu imajo prosti dan v tovarni Veriga Lesce in v Almiri iz Radovljice.

Zakon sicer določa, da se na 42-urni delovni teden preide postopoma, toda najkasneje v petih letih. Samo načrt in program pa morata biti predložena občinski skupščini že letos do 8. aprila.

Neka, se je pri tem delu zataknilo. O tem pa bodo morali pristojni organi resno razmisliti.

Jože Vidic

IZ SLOVENSKEGA ZAMEJSKEGA ČASOPISOV

NAS TEDNIK — KRONIKA

Prof. dr. Martin Jevnikar, ki je profesor slovenščine v Trstu in tudi na univerzi v Padovi, pripravlja za padovansko univerzo razpravo v italijanski z naslovom »Veronika Deseniška v slovenski in svetovni literaturi«. Bo precej debela knjiga in je pripravljena že nad polovico.

Pred dnevi je izšla šesta številka kulturne revije Mladje. Prinaša vrsto zanimivih in aktualnih prispevkov.

To nismo bo prebrala kasneje. ¹⁰¹

Mo o kozolcih

streho. Ob kozolcu raste drevo, ki je verjetno češnja, kajti še danes je v navadi, da so češnje navadno pri kozolcih.

Na sliki neka oseba podaja z voza — ki je za nas ne navadne oblike — snopje, ki ga druga oseba sklada v kozolec na isti način, kot to delajo še danes. Zelo verjetno je, da je to prva in najstarejša slika kozolca pri nas. Zanimivo je še to, da se v istem času pojavijo okoli graščin dvojni kozolci (toplarji).

Tri vrste kozolcev poznamo pri nas. Na Gorenjskem je najbolj razširjen stegnjeni kozolec, ki ima v eni vrsti stoječe stebre. Pri vezanem kozolcu stojijo stebri v dveh vrstah, med seboj pa so povezani. Toplar ali dvojni kozolec pa je najbolj razvita oblika te gospodarske stavbe; stebri v dveh vrstah navadno niso zakopani v zemljo, ampak počivajo na mogočnih skalah, ki so le redko kje kamnoseško obdelane. Stebri so med seboj poveza-

ni s kompliciranim ostrešjem, kjer je idealno spravilo za seno in drugo suho živinško krmo; spodnji del, pokrit prostor pod ostrešjem, pa služi za vozove, razno orodje, poljedelske stroje. Uporabnost kozolca je torej vsestranska in predvsem zelo funkcionalna.

O tem, zakaj je kozolec nastal, so si mnjenja precej deljena. Najbolj prav ima verjetno prof. Melik, ki pravi, da je kozolec nastal iz želje in potrebe po dveh pridelkih letno na isti zemlji. Brez dvoma so k nastanku pripomogle tudi naše vremenske razmere in časovno zaporedje poljščin. Ko se požanje pšenica, je treba njivo takoj preorati za ajdo in repo; to pa ne bi bilo mogoče, če bi se žito sušilo na njivi. V tem času je tudi toliko drugih kmečkih opravil, da za mlatev niti časa ne bi bilo takoj. Snopje v kozolcu pa so medtem posušili in varno počaka na mlatev.

Za kozolec so potrebni vsaj šest metrov dolgi stebri, ki so v prerezu debeli približno 30 x 25 cm. Stebri so zakopani kakih 80 cm v zemljo,

70 cm pod vrhom pa je prečnik, imenovan križ, ki nosi ostrešje. Ker tisti del, ki je v zemlji, kmalu strohni, je spodnji del pozneje treba obnoviti. Zelo trajni so kamniti podstavki, ki pa jih redkeje uporabljajo. Kozolec je danes pokrit z deskami ali opeko, včasih pa je v ranvinskih predelih Gorenjske prevladovala slama.

Pri stegnjenih kozolcih je streha pri enem ali dveh štantih pogosto na eno stran podaljšana; tema so rekli plašč, pod njim pa je bil prostor za spravilo vozov in orodja ob slabem vremenu.

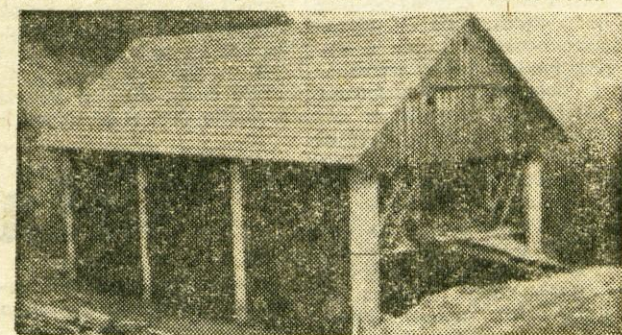
Tesarji so stebre lepo otesali, da so bili kot poobljani, s posebno tesarsko sekuro, ki ji pravimo cimaraka. Za izsekovanje lukenj za late v stebrih pa je potrebna posebna sekira, ki ima zelo kratko toporišče in dolgo rezilo; tesarji ji pravijo puntaka. Prava umetnost je s tako sekuro izsekati lepe luknje za late. Dva tesarja sekata eno luknjo; njuni udarci so precizni, oba sekata eno luknjo vsak z ene strani in vedno prideta točno na sredini skupaj.

Današnji stebri so pogosto

že betonski. V Selški dolini in okolici pa imajo kozolce z zidanimi stebri, ki veliko dlje zdržijo. Zelo star kozolec z zidanimi stebri pa je pri graščini Lanspres, blizu Mirne na Dolenjskem. To je stegnjeni kozolec, ki ima 16 oken. Stebri so zidani iz lomljenega kamna in zelo masivni, njihov premer je več kot en meter. Na prvem stebrih je kamnita ploščica z napisom: P. P. 1752. Iz tega zvezmo, da je ta mogočni kozolec postavil Gorenjec Peter Pavel Glavar, ki je dve

leti prej kupil to graščino s tlako in desetino vred od Turjačanov za 70.000 goldinarjev. Prej je bil ta mož v Komendi na Gorenjskem. Doma je videl koristnost kozolca in njihovo občutljivo točko — lesene stebre, ki hitro strohni in jih veter podere, pa je naredil zidane stebre. Glavar je ob gradnji tega kozolca izjavil: »Dvesto let bo stal.« Dobro je govoril; kozolec je napovedano dobo že presegel za 14 let.

Franc Preša

Kozolec posestnika Jožefa Dolinarja, Stara Oselica 2, p. Sovodenj; lepo se vidi most na hodnik (slika sodi k članku »Kozolci v Poljanski dolini«, ki smo ga objavili v prejšnji številki, vendar slike zaradi pomanjkanja prostora takrat nismo mogli objaviti)

MIHA KLINAR: MESTA, CESTE IN RAZCESTJA MIHA KLINAR: MESTA, CESTE IN RAZCESTJA

Najbrž ji sporoča, kaj naj pripravi za jutrišnji izlet k Walchenskem jezeru. Tak je bil vselej, kadar so kam šli.

»Moški so skoro vsi taki! Mislijo, da so skrbnejši od nas,« pravi Else in gleda, ko Stefi odpira pismo.

Stefi bere naglas, a že po prvih besedah umolkne. Ogenj na njenem obrazu ugaša.

»Ne, nemogoče! Ne bo ga... Ne more priti.«

»Potem ga obiščite vi!«

»Ne bo ga. Včeraj so odšli na marš. Kam, ne ve. Vrnili se bodo šele v ponedeljek... Kakšna smola! A Slavko se je že tako veselil.«

»To še ni najhujše,« jo tolaži gospa Else. Lahko je srečen, ker je gospod še vedno v zaledju. Bo pa prihodnjo nedeljo prost. In prihodnja nedelja bo še lepša, še bolj topla, saj pade na dan samega svetega Jurija. In s svetim Jurijem se pravzaprav šele razcveti prava pomlad. Do takrat se bodo vrnile vse jate lastovic in divjih rac, vse ptice. In teden kasneje bo že prvi maj. Potem pridejo dnevi, najlepši in najljubši dnevi v vsem letu. Dišalo bo po španskem bezgu. »Joj, kako bo lepo,« govori gospa Else. Skuša potolažiti Stefi, a podzvestno misli nase in na možev dopust, na srečo, ki je pred njo.

Vojska je vojska in vojak ni svoboden človek, da bi lahko svobodno razpolagal s prostim časom.

S tem se mora Stefi sprijazniti.

A kako naj se sprijazni Slavko? Razočaran bo, ko se vrne iz šole.

Tako pripoveduje Stefi tustu, ki ga je srečala, ko se je vračala od gospe Else proti domu.

Res, vojak je pravi suženj, pravi tast. A če je tako, bo šel s Slavkom na izlet on. Zene ni doma. Ze danes je šla s skupino tretjerednic na božjo pot ali kam. Ni je spraševal. Torej bo pri hiši mir in ne bo nihče sitnari.

Stefi je zadovoljna s tastovo ponudbo. Z njo naj gre, da mu bo pripravila kosilo, ker je sam. In tudi večerjal bo lahko pri njej.

»Predobra si, Stefi, če pomislim na svojo, kakšna je do tebe.«

»Nič zato! Samo da ste vi dobri s Slavkom in z menoj.«

Večer pa je vseeno žalosten.

In žalostna je tudi nedelja.

5

To nedeljo tik pred odhodom garmischkega vlaka se posavlja Franc od sedemnajstletne Anne-Marie. Privija jo k sebi in poljublja, potem pa nenadoma opazita nedaleč od njiju kunigunde, penzberško klepetuljo.

Kaj če ju je videla? Kaj če ju je spoznala?

Ce ju je, bo jutri o tem vedel ves Penzberg.

Francu je nenadoma žal, da ni šel včeraj raje domov. Ne posluša Anne-Marie, ki mu pravi, da se bo ta teden preselila k njegovi materi, kjer jo bo lahko obiskal prihodnjo soboto, ko bo prišel domov. In na tista pisma naj ne pozabi, o katerih ji je govoril.

Franc ne ve več, o kakšnih pismih ji je govoril, a je tudi ne vprašuje. Punčara, ki ga je pretentala, da je zaradi nje ostal v

Münchnu, mu gre nenadoma na živce. Treba bo končati z njo. A kako, ne ve. Da bi ji povedal odkrito, se boji. Punčara bi se lahko v slepi jezi znesla nad njegovimi starši in jih vrgla na cesto. Materi bi skoro privoščil, toda oče, oče se mu smili. Zato je najbolje, da vse skupaj prepusti času. On bo tako ali tako nekega dne moral na bojišče, frklja pa si bo našla zameno in kmalu pozabila, s kom je prvič ljubila.

S takimi mislimi se vrača v kasarno.

Nisem tak, ki je ta dan pozabil na ženo ali dekle. Vsa kasarna je nabita s pogovori o ženskem mesu. Vojska je in med vojno je vojak človek brez prihodnosti. Vse je samo sedanost, blazna brezupna sedanost. Vse človeške vrednote so razvrednotene in razčlovečene. Človeško bivanje je brez smisla, brez ciljev.

»Imaš ženo? Imaš ljubico? Ti je zvesta? Nezvesta? Neumna vprašanja! Če te že ne vara, te bo varala. Vse so vlačuge. Jaz vem!«

Vojak je. Bil je na fronti. Bil je ranjen. Bil je v lazaretu. Ko je okreval, ni pisal ženi, da pride na dopust. Hotel jo je presenetiti. Misli je, da jo bo tako bolj razveselil, pa jo je zalotil v postelji s francoskim ujetnikom.

Vse so vlačuge. A če niso, še bodo. Njihova zvestoba se hitro omaja. Pa saj vsak ve, kako je z ženskami. Treba se je le dotakniti, pa počepne ko kura. Device nočejo ostati device. Poročene pozabljajo, da imajo može v kasarnah, na bojiščih, v ujetništvu. Vsak jim pride prav; usrani civilist, ki se je izmazal na ponovnem najstrožjem pregledu; vojak, ki ga ji prinese naključje; rekonvalescent, ali pa celo ujetnik. Prekleti Francozi! Ožarjen z avreolo dežele, ki v očeh neumnih žensk, slovi kot dežela, kjer je umetnost ljubezni prefinjena do popolnosti. To pri ženskah vzbuja domišljijo in naklonjenost do francoskih ujetnikov. Vse se izgublja v vrtnec mesa in hoče prekriti in pozabiti množično morijo na frontah!

Vse so vlačuge!«

In za svoje spoznanje imajo komaj grenek smehljaj. Nobene žalosti; nobene jeze; nobenega sovraštva.

Take so! Vse so enake!

In ker so vse enake, si jih jemli! Za lepo in prijetno laž vzemi njihove besede, da te ljubijo, in njihove prošnje, da jih ne pozabi. Bogve kolikim so že tako govorile, saj bi drugače ne ponavljale te prošnje.

Zvižg piščalke dežurnega podoficirja jih vrže pokonci.

Apel?

Apel!

Zdaj zvečer?

Zopet sekanka! Podoficir je najbrž pijan, oficirji so v svoji kazini, in zdaj bi rad igral šefa kompanije!

Toda podoficir je trezen. In apel je tudi pri drugih dveh kompanijah. Vsi oficirji so tu; od šefov kompanij do poveljnika bataljona. Vsi so uvrščeni po predpisih. Komandirji kompanij raportirajo bataljonskemu komandantu. Potem se pojavi pred njimi sam komandant garnizije.

Zakon za kupce

Kaj lahko potrošnik zahteva in kaj mu trgovec mora nuditi

Ce je bil kupec v pogledu kvalitete in kvantitete oškodovan, ima vso pravico, da se trgovcu pritoži, trgovec pa je dolžan, da z njim poravnava.

Pogosto se kupec pritoži zaradi prejete manjše količine, kot jo je plačal. Potrošnik naj takoj ob prejemu reklama, Pozneje je težko dokazati, kakšna količina je bila zares prodana. Če je prodajalec oguljaval kupca z nepravilno tehtnico ali podobno, se mora kupec čim hitreje pritožiti. Reklamacije se po šestih mesecih ne upoštevajo.

Pritožbe zaradi kvalitete prodanega blaga so pogostejše. Prodajalec odgovarja za vse tiste napake, ki so bile v času prodaje, pa tudi za napake, ki so se pojavile kasneje, vzrok nastanka pa je bil v času prodaje. Kupec ima vso pravico, da blago oz. predmete z napakami reklamira. Potrošnik lahko zahteva:

- da za vrnjeno blago dobi nazaj denar,
- da za reklamirano blago dobi dobro blago,
- ali da blago zadrži, vendar mu mora trgovec vrniti nekaj denarja.

Torej tedaj odloča potrošnik, ni dolžan, da pristane

ravno na tisto, kar mu nudi prodajalec.

Trgovec mora kupcu za napake odgovarjati. Mnogi naši trgovci se tej obveznosti izmaknejo in napotijo kupca k neposrednemu proizvajalcu. To dejanje je brez osnov.

N. pr. kupec je ugotovil, da imajo čevlji napako. Pritoži se prodajalcu, ta ga napoti k

proizvajalcu. Kupec se sicer lahko obrne k proizvajalcu, vendar ni dolžan. Svoje pravice lahko zahteva preko sodišča. Seveda je cenejše, če kupec uredi zadevo s prodajalcem.

Kupec lahko zahteva od prodajalca poravnavo škode, seveda le v primeru, če jo je res imel. Za nastalo škodo lahko zahteva odškodnino tudi, če so mu že zamenjali slabo blago z dobrim.

NEKAJ O ELASTIČNIH TKANINAH

- V zadnjih desetletjih so iznašli elastične preje, ki nam dajejo zelo prožne tkanine. Amerika je doživela te tkanine. Leta 1931 je ameriška firma patentirala postopek za izdelovanje elastične preje. To prejo delajo tako, da tanko in zelo prožno gumijasto nit spredejo z naravnimi ali umetnimi vlakni. Tako izdelana preja je prav toliko prožna, na, kot je prožna elastična v njej. Ta mora biti

- zelo kakovostna, saj je zelo tanka (od 0.2 do 0.8 mm). Svoj izdelek imenovali »lastex«. (To ime je skovanka besed »elastic textile«). Tkanine se prileže telesu in se malo mečka. Tkanina je uveljavila in hitro razširila po svetu.

Ženska kapitan

Ženske vedno bolj prevajajo tudi tiste dolžnosti, ki so doslej veljale za izključno moške. Tako je tudi 35-letna Poljakinja Danuta Valas pripadnica poljske tovarne ladje Zivozona. Poveljuje ji že tri leta. Kapitanica Danuta poveljuje 23 mornarjem. V kratkem bo prevzela poveljstvo na novi poljski potniški ladji z nosilnostjo 3000 ton. Danutin mož je tudi mornar in bo služil na potniški ladji, ki ji bo poveljevala njena žena. Z možem bova imela na ladji ločene kabine, kar tako zahtevajo ladijski predpisi, je izjavila Danuta. »Najini odnosi na ladji bodo samo službeni.«

Vitaminski v hrani

Posebno na pomlad moramo skrbno paziti, da telesu nudimo dovolj vitaminov.

Vitamin A je vitamin rasti, zelo je potreben tudi lasem. Kje vse ga dobimo? V ribjem olju, surovem maslu, jetrih, drobovju, mesu in rumenjaku, v obliki karotina pa v rdečem korenju, ohrovtu, paradižniku, šipku, zelju, češnjah.

Skupina B vitaminov vpliva na delovanje živčevja, kože in sluznice, na prebavo in tek. Ti vitamini so v luščinah in v kalčkih žitaric, (zato je boljši črni kot beli kruh) v sadju in zelenjavi, kvasu, mesu in drobovju.

Na pomlad se počutimo posebno utrujeni. Bolezni se pogostejše oglašajo, slabša se zdravje ljudi s kroničnimi boleznimi. Vse te pojave si razlagamo s pomanjkanjem vitamina C. Vitamin C je vitamin odpornosti. Najdemo ga v sveži zelenjavi, veliko ga je v zeleni papriki in paradižniku. Zelo veliko ga je v črnem ribezu, v črnih in rdečih jagodah, pomarančah,

limonah. Jabolko ima razmeroma malo vitamina C. V krompirju in zelju je precej vitamina C, vendar se količina C vitamina manjša od jeseni do pomladi. Prav tako je vitamina C v zvenjeni zelenjavi veliko manj. Važno je tudi, kako pripravljamo jedila. Največ C vitamina ohranimo, če pripravljamo in uživamo zelenjavo surovo, presno. Pri kuhanju jo moramo dati v vrelo vodo, da omejimo čas kuhanja, ker visoke temperature uničujejo C vitamin, in jo pokriti, ker sicer C vitamin v stiku z zrakom razpade. Največ C vitamina v krompirju ostanee, če ga pripravimo v oblicah.

Vitamin D je potreben za tvorbo kosti in zobovja. Imamo ga v ribjem olju, surovem maslu, mleku, smetani, rumenjaku. Američani so ga celo odkrili v gobah. D vitamin se pod vplivom ultravioletnih žarkov tvori tudi v koži. Pomanjkanje D vitamina v hrani povzroči angleško bolezen — rahitis. Vsako kesilo in večerja naj ima vsaj ene-

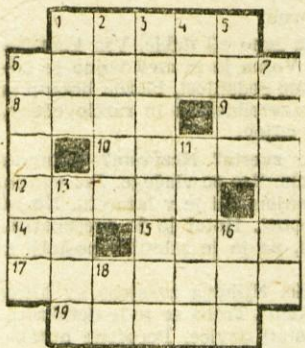
ga zastopnika iz tehle treh skupin:

- 1) meso, ribe, mesni izdelki, jajca, suh fižol ali grah
- 2) mleko, sir, sirček
- 3) sveže sočivje, sveže sadje, kuhano sočivje

Potenje nog

Posebno pozimi je potenje kaj neprijetna zadeva. Noge si vsak večer okopajmo v topli vodi, v kateri smo prej prekuhali hrastovo lubje. Pest hrastovega lubja kuhamo dobre četrte ure v treh litrih vode, nato vodo odcedimo in jo nekoliko ohladimo, rabimo za kopel. Okopano kožo do suhega zbrisemo, potem pa jo namažemo, ali napudramo. Sredstva zoper potenje se dobe v obliki gostega, vosku podobnega mazila, v obliki tekočine z razprševalcem ali v obliki pudra. Nosimo vedno pralne nogavice (ne iz umetnih vlaken). Obutev naj bo dovolj velika in usnjena. Nogavice obujemo vsak dan sveže.

Križanka

VODORAVNO: 1. prekajena in posušena svinjska kratica, 6. slovenski filmski režiser (Igor), 8. ime ameriškega filmskega režiserja Premingerja, 9. kemični znak za renij, 10. silen vihar, nevihta; 12. nasilje, strahovanje, 14. kemični znak za aluminij, 15. novica, 17. netežavnost, 19. stojalo.

NAVPIČNO: 1. namizno pogrinjalo, 2. učitelj govornišva, 3. užitna goba, ki raste skupinsko na štorih, 4. mednarodna kratica za združene narode, 5. teža embalaže, 6. vhod v poslopje, glavna vrata, 7. ime slavne sopranistke Tebaldi, 11. potomec romanskih priseljencev v Ameriki, 13. kratica grške narodnoosvobodilne vojske med drugo svetovno vojno, 16. število z dvema ničloma, 18. različna sozlasnika.

RECEPTA

JETRNI FILE ROBERT

60 dkg telečjih jeter, 10 dkg olja ali masti, 5 dkg čebule, 3 dkg moke, rjava osnova ali jelka, 2 dkg gorčice, 5 dkg kislih kumaric, zelen peteršilj, poper, sol, limonin sok.

Jetra zrežemo na 3 mm debele rezine, jih naravno spečemo in zložimo na krožnik. Na isti masčobi prepražimo drobno sesekljano čebulo, da zarumeni, jo potrosimo z moko in zalijemo z rjavo osnovo ali juho, premešamo in dobro prevremo. Nato dodamo omaki gorčico, na rezance narezano kumario, sesekljan zelen peteršilj, jo potrosimo s poprom in osolimo. Omaka bo pikantnejša, če jo začnimo še z limoninim sokom. Ko omaka do-

bro prevre, z njo prelijemo pečene jeterne fileje. Zraven ponudimo slan krompir ali dušen riž.

PRŽELJC, OCVRT PO DUNAJSKO

1/2 kg prželjca, sol, poper, 10 dkg moke, 2 jajci, 20 dkg drobtin, 20 dkg olja, limona. Blanširan prželjec zrežemo na rezine, solimo, popoprmo, povajamo v moki, stepenih jajcih in drobtinah ter ocvrtemo v vroči masčobi. Ponudimo s krehlim limono in pečenim ali ocvrtim krompirjem.

Nasveti

KOZAREC MLEKA ZA DOBER SPANEC

● Če ste nervozni, slabo

spite popijte pred spanjem kozarec mleka. Bolj vam bo pomagal kot različne tablete.

● Mleko ima dosti kalcija. Ta mineralna snov je zelo potrebna kostem in zobem. Ko se količina kalcija v krvi zmanjša, sledi nervoza. Zato za globok spanec in lepe sanje popijmo čašo mleka.

● Kadar šivamo trde in debelejšje tkanine, namažimo šivanko z milom, vendar ne preveč, da ne bo puščala za seboj milnih madežev. Zarjavele šivanke niso več uporabne.

● Kadar si porežemo nohte na nogah, se moramo vedno prepričati, če so zares gladki. Če niso jih pazljivo zgladimo s pilico, da nam ne trgalo nogavice.

GLAS v vsako hišo

Klepet

Nubar Gulbenkian je ameriški milijonar. Pa tudi bogatašem je večasih neprijetno, predvsem, če morajo dati napitnino. No, vsakdo pričakuje napitnino, celo bajno napitnino. Ko je v Canu hotelisti strežnik trkal na vrata, da bi mu izročil brzojavko, je slišal: »Sedaj ne morem odpreti, kar porinite po skrinj vrata«. Odgovor je bil tak: »To pa ne gre, brzojavka teži na srebrnem pladnju!«

ANGLESKA PRINCESS MARGARETA se je pravo razočarana vrnila s potovanja po Ameriki. Dovolila si je, da jo je spremljala cela vrsta krojačic, frizerk, kozmetičark, da bi vedno in ob vsaki priliki res dobro izgledala. Izgleda, da tudi princesam razočaranja niso prihranjena, kajti v Ameriki so jo proglasili za najpikantnejšo neokusno oblečeno žensko. Da je bila mera polna, so njenemu soprogu dali poklon, da je izredno šarmanten in eleganten.

»Glas« ocenjuje smučarje

Nashe uredništvo se je čeločilo, da bo v bodoče vsako leto ocenjevalo najboljše smučarske kolektive v državi. V letošnjem letu smo naredili oceno prvič.

Ocenjevali smo vse tri discipline — skoki, teki in alpsko smučanje — in sicer na slovenskih in državnih prvenstvih. Za prvo mesto v vsaki disciplini je dosegel klub 5, drugo 4, tretje 3, četrto 2 in za peto 1 točko. Ocenjevali smo vse kategorije (pionirji, mladinci, člani) in na osnovi seštevka dobili vrstni red klubov v vseh treh disciplinah in skupni uvrstitvi.

Gorenjskim klubom, ki bodo v tej ocenitvi zasedli najboljše tri mesta v posameznih disciplinah in v skupni uvrstitvi, bomo vsako leto podelili priznanja.

V naslednji številki beste lahko prebrali prvi komentar o razvrstitvi v smučarskih tekih.

DRŽAVNO PRVENSTVO V SMUČARSKIH SKOKIH

Dvakrat Marjan Pečar

Na veliki in mali skakalnici osvojil najvišji naslov

V nedeljo je bilo v Planici državno prvenstvo na 90-metrski in 50-metrski skakalnici za člane. Prvenstvo na mali skakalnici bi moralo biti že v soboto, vendar je bilo zaradi sneženja prestavljeno za en dan.

Skoki na 90-metrski skakalnici so bili lepi, vendar pa so skakalci prejšnje dni dosegli večje daljave, kajti večje dolžine je v nedeljo onemogočil novozapadli sneg.

Na prvenstvu ni nastopil Eizen, ki gostuje na Japonskem. Tako sta se za prvo mesto potegovala le dva skakalca — Pečar in Zajc. Oba sta dosegla tudi največjo

dolžino (87 m), vendar jo je Pečar ponovil dvakrat in s tem premočno osvojil naslov.

Tudi na mali skakalnici je bil Pečar v obeh skokih za 1 meter daljši od Zajca. Zelo dober plasma sta dosegla tudi mlada kranjska skakalca Stefančič (4.) in Mesec (6.).

● 90 m skakalnica: 1. Pečar (Moj.) 236,3 (87, 87), 2. Zajc (Jes) 224,3 (82, 87), 3. Jurman

(E) 206,5 (78, 83), 4. Giacometti (E) 205,8 (79, 80), 5. Oman (T) 196,6 (77, 75), 6. Stefančič (T) 184,9 (72, 78), 9. Mesec (T) 178,4 (72, 73), 10. Smolej (Jes) 162 (66, 72,5) itd.

● 50 m skakalnica: 1. Pečar (Moj) 231,7 (49, 50), 2. Zajc (Jes) 227,1 (48, 49), 3. Giacometti (E) 223,3 (47, 49), 4. Stefančič (T) 215,8 (45,48), 5. Jurman (E) 214,4 (46,47), 6. Mesec (T) 207,7 (45,5, 46), 8.—9. Oman (T) (42, 46) in Ambrožič (Bled) 201,9 (43, 45), 10. Dovžan (Moj) 201,7 (44, 45), itd.

Točkovanje po delu in uspehih

Občinska zveza za telesno kulturo v Radovljici je te dni izdelala predlog o rezultatih točkovanja telesno-vzgojnih organizacij na območju svoje občine. O kriterijih po katerih je točkovanje izvršeno smo že poročali v eni izmed prejšnjih števil, danes pa poročamo o tem, kako izgleda pravilnik v praksi.

Po pravilniku je namenjenih 11.500.000 dinarjev za nagrade. Na osnovi poročil, ki so jih na občinski zvezi prevzeli, so točkovali vse organizacije in izračunali vrednost ene točke 73,58 dinarjev. Poročil niso poslali Nogometni

klub Bled ter Kegljaska kluba na ledu in asfaltu z Bleda.

V praksi izgledajo točke oziroma nagrade takole: SD Radovljica 45.335 točk (3.335.749 din), TVD Bohinj 18.492 (1.360.641), Veslaški klub Bled 18.004 (1.324.734), TVD Partizan Bled 16.611 (1.222.237), TVD Partizan Gorje 16.269 (1.197.073), TVD Partizan Podnart 9.491 (698.348), TVD Partizan Kamna gorica 7.665 (563.991), TVD Partizan Kropa 7.276 (535.368), TVD Partizan Begunje 6.051 (445.233), Nogometni klub Lesce 5.277 (388.282), Sankaški klub Begunje 2.335 (171.809), TVD Partizan Ljubno 2.273 (167.247), in SD Ribno 1.212 (89.179).

Večina poročil športnih klubov je sestavljena netočno, pa čeprav so za to točkovanje izdelali posebne obrazce. Zaradi tega pri izdelavi predloga ni zaželeno točnosti. Sekretariat zveze je dal organizacijam na voljo 15 dni. V tem času bodo lahko sporočili svoje pripombe in na podlagi dokazil tudi spremenili predlog pravilnika. Po tem roku bo rezultate točkovanja potrdil Izvršni odbor zveze.

V dneh, ko iščejo naše športne organizacije nove načine financiranja, je radovljiški pravilnik še veliko zanimivejši. Ustaljena praksa v nekaterih krajih in znotraj samih kolektivov je namreč že postalo to, da delijo sredstva na podlagi vsote, ki jo je klub prejemal v prejšnjih letih. Pri tem večkrat zapostavljajo uspehe in delo posameznih organizacij ter se velikokrat naslanjajo le na tradicijo, ki je večkrat precej dvomljive vrednosti, ali kar je še slabše, na »umetnost prepričevanja« posameznih klubskih funkcionarjev.

Radovljiški pravilnik je pokazal, da je v športu mogoče zelo določeno meriti delovne uspehe in s tem potrditi, da je tudi v športu mogoče nagrajevanje po delu. Takšno nagrajevanje pomeni največjo stimulacijo v vseh dejavnostih in smo zaradi tega prepričani, da bodo morale prej ali slej o podobnem načinu nagrajevanja razmisliti tudi druge športne organizacije.

P. Colnar

PREBRITE MIMOGREDE

Na nedeljskem 16. mednarodnem veslalomu na Kravcu je zmagal v ekipni konkurenci mariborski Branik, pred Trzičem in Triglavom.

Na atletskem prvenstvu Slovenije v pokritih prostorih, ki je bilo v nedeljo v novi dvorani v Celju so dosegli kranjski mladinci nekaj odličnih rezultatov. Mladinci — 60 m ovire: 2. Fister 10,3, 60 m: 1. Fister 7,4, 2. Sirojan 7,5, 3. Pangerc 7,6; 1500 m: 2. Hafner 4.29,4; daljina: Fister 628 cm, 2. Stojan 608 cm; kroglja: Sattler 13,10; Kogovšek 12,33; Mladinke — 60 m: Habjanič 8,4.

SPOMINI NA VELIK DOGODEK V PLANICI PRED 30. LETI

15. marec 1936 - Sepp Bradl

Letošnji poletji na mamutski skakalnici v Planici bodo združeni z lepim jubilejem — 30 let bo minilo, ko je človek na smučeh poletel več kot 100 m. Prav včeraj (v torek) je minilo 30 let, ko je tedaj najboljši skakalec Sepp Bradl iz Avstrije na tednu poletov poletel 101 m daleč. To je bil dogodek, ki je različno odjeknil v svetu. Prelistali smo razne časopise, ki so pisali o tem dogodku v smučarskem športu. Iz tega skromnega spomina bo razvidno tudi, kako si je Planica težko utirala pot v svet. Mednarodna smučarska federacija (FIS) namreč dolgo ni hotela uradno priznati planiške skakalnice.

● V olimpijskem letu 1936 je dobila planiška skakalnica leseno konstrukcijo, ki je omogočila 100 m dolge skoke. Mladji in drzni skakalci iz CSSR, Svice, Avstrije, Norveške in Jugoslavije so nastopili na 3. veliki planiški prireditvi.

● Leta 1936 se je nato FIS spet oglašila s obvestilom, da spada skakalnica v Planico v drugo kategorijo in njen prireditev ni treba prijavljati. Toda kongres FIS, l. 1936 v Garmischu, je februarja tega leta spet zadel Planico. Dr. inž. Straumann je predložil kongresu na splošno presenečenje novo

ureditev velikih skakalnic, in sicer tako da bi jih za naprej ne delili več na kategorije, kritična meja pa ne bi mogla biti daljša kot 80 m. Ker pa naj bi ta novost veljala šele od 1. maja 1936 dalje, so bili naši organizatorji tedaj le pomirjeni. Norvežani pa so 8. marca 1936 sklenili, da veljajo sklepi FIS zanje takoj in ne šele od maja dalje. V zadnjem trenutku je FIS obvestila tudi vse smučarske zveze — razen naše, da je skakanje v Planici prepovedano.

● Naši prireditelji so se v tej zadevi odločili, da bodo prave tekme izvedli le na

65-m skakalnici, na 100-m pa bo samo trening. Na isti dan, ko naj bi se tekmovalo v Planici, pa so Norvežani pripravili lastne tekme na svoji veliki napravi.

● Dne 10. marca se je v zvezi vsemu začel trening na velikanki. Prva dva sta startala tudi Norvežana Hagen in Oedegaard, medtem ko so drugi dan treninga prišli v Planico še brata Sigmund in Birger Ruud ter Olaf Ulland.

● Tik pred glavnim dnevnim tekmovanjem (v soboto) je Norveška zveza sporočila, da Oslo, da se njeni tekmovalci lahko udeležijo tekmovanja samo, če jim dovolijo poskusni skok. Okrog 15.000 gledalcev je bilo priča, kako so Norvežani zapustili skakalnico in to zato, ker jim sodniki niso dovolili, da bi Sigmund Ruud odločil o nadaljnjem tekmovanju. Po dopoldanskem tekmovanju, kjer je zmagal Bradl, pa so popoldne 15. marca še ska-

kali izven konkurence. Tedaj je Sepp Bradl skočil 101 m. Navdušenje gledalcev je bilo nepopisno.

● Zanimivo je ponatisniti še izjavo Sigmunda Ruuda, ki jo je dal pred tekmovanjem na vprašanje ali misli, da bo kdo skočil 100 ali več metrov. Ruud je rekel: »Kdo pa naj to znamko preskoči, saj mi ne skačemo«.

● Če bežno preletimo beležke, članke in reportaže o Planici in takratnem svetovnem rekordu, lahko razberemo, da so nekatera poročila polna navdušenja, druga pa narobe vsa prepletena z neresnico.

Pa pogledjmo:

● »SPORT - ZÜRICH: »Skakalnica v Planici je popolnoma v redu, skakanje na njej je pravi užitek, skakalci so izjavili, da bodo še prišli v Planico. Pri pravilno grajeni skakalnici 100-m skoki niso nič nevarnejši kakor na 50-m skakalnicah.«

● »TAGESSPORT - GRAZ: »Planica je res edinstvena in resnično zasluži največjo pohvalo.«

● »DER WINTER - WIEN: »Pravilica je postala resnica, človek je poletel 101 m daleč.«

● Norveški časopisi pa so prinesli naslednje naslove: »Skandalna tekma blizu Ljubljane,« »Cirkus na skakalnici v Planici« ipd.

● Ze 19. 3. 1936 je FIS zaprla Planico zategadelj, ker je iz časopisov izvedela, da je Bradl za najdaljši skok prejel v Planici darilo. Naša zveza je vložila protest, ki pa so ga odgovorni zavrnili.

● Tretje leto obstoja je Planica postala idol za vse, razen za Norvežane, čeprav je dokazala, da človek na smučeh lahko leti več kot 100 m daleč. Pokojni Gorec je tedaj s svojimi sodelavci sestavil pismeni predlog o delitvi smučarskih skokov na skoke in polete ter ga poslal v razpravo FIS, v vednost pa tudi vsem ostalim zvezam.

● V Chamonixu je l. 1937 zborovalo predsedstvo FIS. ● Našemu protestu so ugodili in tako so pobudniki in delavci Planice dobili moralno zadoščenje. ● Glede predloga o uvedbi smučarskih poletov pa je bilo sklenjeno naj si dr. inž. Straumann ogleda skakalnico in naveže slike z inž. Bloudkom.

Jože Javornik

Leto in pol strogega zapora

Pretekli teden se je zagovarjal pred Okrožnim sodiščem v Kranju Jože Pahinger, doma iz Zg. Bitnja 159. Pahinger je dne 4. oktobra 1964 podtaknil ogenj na gospodarskem poslopju Rajka Pristavca iz Polja pri Bohinjski Bistrici in s tem povzročil na Pristavčevem poslopju za približno 29.000 novih dinarjev škode. Ogenj se je razširil še na novo stanovanjsko hišo Cirila Slosarja in

uničil polovico hiše, 5 m² desk, slamoreznicu in vse gospodarsko orodje v skupni vrednosti 16.000 novih dinarjev.

Sodišče ni na obravnavi ugotovilo nobenih znakov, ki

bi kazali na to, da je ravnal malomarno, kot je to skušala prikazati njegova zagovornica. Zato ga je obsodilo na 1 leto in 6 mesecev strogega zapora. Sodba še ni pravno močna.

Voznik osebnega avtomobila »alfa romeo« Karlo Albrecht je v sredo ob 1. uri ponoči peljal iz Kranja proti Bledu. Zaradi prevelike hitrosti ga je na ostrem ovinku v Gobovcih zaneslo na levo in je zavozil 13 m pod cesto ter obtičal v grmovju. Voznik in sopotnik sta se lažje ranila. Prvo pomoč so jima nudili v zdravstvenem domu v Kranju, na vozilu pa je za približno 6.000 N dinarjev škode. Na ovinkih v Gobovcih je bilo v zadnjih dveh letih že več podobnih nesreč predvsem zaradi nepredvidnosti voznikov

Brez denarja in avtomobila

Na Okrožnem sodišču v Kranju teče sodni postopek proti obdolženemu Francu Logonderu (25), doma iz Škofje Loke.

Logonder je v prvi polovici meseca aprila 1965 prosil Petra Regvarta iz Ljubljane naj mu posodi znesek 800.000 dinarjev pod lažnim izgovorom, da denar potrebuje za plačilo stanovanja občini Šiška v Ljubljani. Obljubil mu je, da bo dobil denar nazaj najkasneje v desetih dneh. Čeprav je bil brez premoženja mu je zatrjeval, da mu kot garancijo da stanovanje in zidnico v Beli Krajini. Tako je prepričal Regvarta da mu je posodil denar, vendar ga še do danes ni vrnil.

Nadalje je 24. aprila 1965 v Škofji Loki Stanetu Oblaku

v njegovem stanovanju v Demšarjevem predmestju ponudil v nakup osebni avtomobil znamke »Volkswagen« in mu omenil, da takoj potrebuje tudi denar za plačilo carine. Pismeno mu je potrdil, da bo denar vrnil do 28. aprila ali pa mu izročil avtomobil, čeprav je bil brez denarja in je tudi vedel, da je avtomobil že kupil Anton Zagar. Tako mu je Oblak isti dan izročil 900.000 dinarjev, Logonder pa mu ni vrnil denar, niti izročil osebni avtomobil.

Obravnava še ni končana in bomo o njej še poročali.

TRČIL V SMREKO

V soboto ob 13. 20 uri se je v Logu pri Kranjski gori pripetila huda prometna nesreča. Danilo Kojšek je vozil z osebnim avtomobilom LJ 252-51 iz Kranjske gore proti Jesenicam. Nenadoma pa ga je začelo na ravni cesti, ki je bila zasnežena, močno zanašati. Vozilo je zletelo s ceste in trčilo v smreko. Voznik ni bil poškodovan na avtomobilu pa je škode za 15.000 novih dinarjev.

Zaradi bolezni v smrt?

V soboto ob 3. uri so našli v Savi Bohinjski med Lancovim in Radovljico v Cajhno- vemu jezu Ivano Pretnar iz Ribnega pri Bledu. Pretnarjeva je že več let tožila, da

ima bolečine v glavi, razen tega pa je болоvala tudi na živcih. Po vsej verjetnosti gre za samomor, saj na pokojnici ni bilo znakov nasilja.

Strojvodja preprečil nesrečo

● V Kranjski gori se je v soboto okoli 13. ure na križišču ceste z železniško progo pripetila hujska prometna nesreča. 33-letni

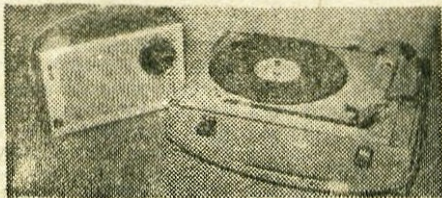
● šofer Dragoljub Oljača je vozil avtobus LJ 14-83 iz Kranjske gore proti Jesenicam. V križišču s železniško progo se je zletel v zapornice, odlomil in ostal z zadnjim delom avtobusa na tiru. V istem trenutku pa je pripeljal tudi vlak. Strojvodja je stojič avtobus pravočasno opazil in tako preprečil nesrečo. V avtobusu je bilo 32 potnikov.

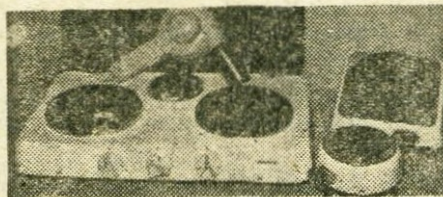
Veliko nagradno žrebanje

Za vse stare in nove naročnike prirejamo v četrtek, 31. marca, veliko tradicionalno nagradno žrebanje v Železnikih v Selški dolini. Še je čas, da poravnate polletno ali letno naročnino ali pa se na novo naročite na GLAS.

Pripravili smo vam sto lepih in praktičnih nagrad. Med drugimi tudi hladilnik, pralni stroj, tranzistorje, gramofone, mikserje, likalnike, kavne mlinčke, kuhalnike, ženska krila in druga oblačila, klobuke in še vrsto drugih lepih in praktičnih nagrad.

NAGRADE SO PRISPEVALA MED DRUGIM TUDI PODJETJA: ELRA — ŠKOFJA LOKA, GORENJSKA OBLACILA KRANJ, SEŠIR — ŠKOFJA LOKA, ISKRA KRANJ, ALMIRA — RADOVLJICA TER DRUGA GORENJSKA PODJETJA.

Še je čas, da postanete srečni dobitnik naših nagrad! Naročite »GLAS« in plačajte vsaj polletno naročnino (10 N din). Če želite sodelovati pri žrebanju z dvema glasovoma, plačajte celoletno naročnino (20 N din).

Spet otrok pod avtomobilom

Voznik tovornega avtomobila KR 59-41 Jože Velikonja z Jesenic je v ponedeljek okoli 17. ure vozil od Zelenice proti domu TVD Partizan na Jesenicah. Nenadoma mu je skočil na cesto sedemletni Boris Ličof z Jesenic. Šofer, kljub temu da je zaviral, nesreče ni mogel preprečiti in je otroka zbil po cesti. Boris Ličof se je teže poškodoval in so ga odpeljali v jeseniško bolnišnico.

Zaneslo jo je v ograjo

V soboto ob 9.30 uri je voznica Marija Svetina z osebnim avtomobilom LJ 14-147 peljala z Bleda proti Lescanu. Zaradi neprimerne hitrosti jo je na mokri cesti začelo zanašati in se je pri tem zalepila v ograjo savskega mostu. Bila je lažje poškodovana, na vozilu pa je škode za približno 5000 novih dinarjev.

nikar Jože, Sr. vas 11 Golnik — 1219

Za jutrišnji dan, draga mama in stara mama Vam želijo vse najboljše in še mnogo zadovoljnih dni! Vaše vdane hčerke Ivanka in Mojca, Franc Podjed, najbolj pa vnuk Drago Čotar, Nartnikova 1 Kranj — 1220

Iščem mesto hišnika. Sem mlad in znam vsa hišna dela. Nasl. v ogl. oddelku — 1221

Sobo iščem v Kranju ali okolici. Podobnik Lidija, In-

teks, Kranj — 1222
Izgubila sem ročno uro »Darwill« iz mesta Kranja do avtobusne postaje. Pošte- nega najditelja prosim da jo vrne proti nagradi Rabić Dani, Senčur 172 — 1223
Opremljeno sobo oddam. Kranj Drulovka 20 — 1224

Iščem mlajšo upokojenko za pomoč v gospodinjstvu in varstvo otroka, Bernard, Senčur 327 — 1225

Motorno kolo dam za na- gradno za enosobno stanova- nje v ožji okolici Kranja.

Informacije od 15—16 ure pri Vraničar Stanka, Stritarjeva 5 Kranj — 1226

Hišo z vrtom kupim ali zamenjam za enako ali stanovanje. Ponudbe poslati pod »30.000 novih din.« — 1227

Komfortno stanovanje 42 kv. metrov v centru Beograda zamenjam za enako vredno v Kranju. Nasl. v ogl. odd. — 1168

Dobro kuharico, lahko upokojenko, iščem za sezon- ski penzion na Gorenjskem. Plačam po dogovoru. Oddati ponudbe pod »Samostojna« — 1168

Enosobno komfortno stanovanje na Zlatem polju za- menjam za večje na Zl. Polju ali v okolici Vodovod- nega stolpa. Nasl. v ogl. odd. — 1166

BARAKO

— staro gostišče na Šmar- jetni gori in

BARAKO

na Krvavcu

prodaja

Planinsko društvo Kranj. Informacije dobite v pi- sarni društva, Kranj, Ko- roška 21.

OGLAŠAJTE V »GLASU!«

Za boljše varstvo

Krajevna skupnost Podme- žaklja na Jesenicah lepo skrbi za vzgojo in varstvo otrok. Posebna komisija za povezavo z mladinskimi or- ganizacijami skrbi za vklju- čevanje mladincev v društvo tabornikov in DPM. Člani ko- misije so mnenja, da bodo morali razen nekaterih prire- ditev in izletov, ki so jih or- ganizirali lani, letos pričeti tudi s kulturno-prosvetnim delom, saj imajo v novih pro- storih vse pogoje za tako delo.

Kar zadeva varstvo otrok, je krajevna skupnost že v starih prostorih nudila gosto- ljubje otroškemu vrtcu. S po- večanjem stavbe pa je ta pri- dobil še en prostor, tako da je delo lažje. Skupnost nudi tej ustanovi tudi brezplačno prostor, kurjavo, elektriko in skrbi za čiščenje prostorov.

— B. B.

16 krav in brejih telic pasme Jersey

bomo prodajali na javni dražbi v Pšenični polici — na farmi — dne 19. marca 1966 od 9. ure dalje.

Kupci za vsako žival lahko dobijo rodovniški izvleček z vsemi podatki.

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

Tovarna čipk, vezenin in rokavic Bled

razglašja
prosto delovno mesto

AVTOMEHANIKA

Pogoji: Kvalificiran avtomehanik s poklicnim vozni- skim dovoljenjem.

Stanovanje ni zagotovljeno.

Prijave z ustreznimi dokumentacijo naj kandidati pošlje- jo na gornji naslov.

Rok za prijavo je 10 dni po objavi razglašja.

Gradbeno industrijsko podjetje

GRADIS

PRODAJA STANOVANJA,

ki bodo vseljiva v letu 1966

— v Ljubljani (ob Šmartinski cesti)

— v Mariboru (v Korčetovi ulici)

— v Kranju (ob Valjavčevi ulici in ulici Moša Pišade)

Informacije o stanovanjih v Ljubljani in Kranju dobite v komercialni službi centrale — GIP Gradis v Ljubljani, Korytkova ul. 2 ali po telefonu 313-566 — interno 43. Informacije o stanovanjih v Mariboru pa daje tudi »Zavod za stanovanjsko in komunalno izgradnjo Maribor« Grajska ul. 7, telefon 22-631 v Mariboru.

OBVESTILO

PODJETJE ZA PTT PROMET V KRANJU

obvešča, da bo od 1. marca 1966 dalje

gradilo telefonske priključke

BREZPLAČNO

pod pogoji:

a) da je prost priključek v ATC

b) da je prosta zveza do objekta, na katerega bo tele- fon prosilca vključen

c) da prostor, v katerem se telefon vključi, ni odda- ljen več kot 200 metrov od objekta oziroma prostega telefonskega voda.

Obvestilo velja za vse vrste telefonskih naročnikov. Prej navedena ugodnost bo predvidoma veljala, dokler bodo na razpolago proste kapacitete in tehnične mož- nosti.

PODJETJE ZA PTT PROMET
KRANJ

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT KRANJ

kadrovska komisija pri svetu delovne enote kmetijstvo

razglašja

naslednja prosta delovna mesta:

Kmetijskega strojnika - traktorista na delovišču Senčur

8 kmetijskih delavcev

— sezoncev za čas od aprila do oktobra 1966 na delovišču Senčur

2 kmetijskih delavcev

— poljedelcev na delovišču Žabnica

5 kmetijskih delavcev

— sezoncev za čas od aprila do oktobra 1966 na delovišču Žabnica

kmetijskega delavca

— sezonca za čas od 1. 6. do 31. 10. 1966 na delovišču Lahovče

pastirja

za mlado živino na planini Jezersko za čas od 15. 5. 1966 do 31. 9. 1966.

2 delavcev prašičjerejcev

— na farmi bekonov v Hrastju — prednost ima družinski par.

kmetijskega ali

veterinarskega tehnika

— na farmi krav v Pšenični polici, samsko stanovanje zagotovljeno.

Pismene ponudbe z opisom dosedanjih zaposlitev in dokazili o strokovnosti sprejema uprava delovne enote Kmetijstvo, v Kranju, Begunjska cesta št. 5.

Prodajam radio UKW Niš.

Kadunc, Gornjesavska 1, Kranj — 1114

Prodajam dve pištole za vr- tanje in pripadajoče dele. Ogled gostilna pod Krvav- cem Cerklje — 1116

Prodajam plemenskega vola 40 kg težkega. Rupa, Kranj — 1126

Prodajam dva trodelna žim- nata posteljna vložka. Naslov v oglasnem oddelku — 1129

Prodajam novo plinsko peč na olje znamke »Vranje«. Vrabelj Janko, Ul. Moše Pi- jade 7, Kranj — 1200

400 kg rdečega korenja pro- dam. Zabnica 27 — 1201

Ugodno prodajam enosedez- ni moped. Tomšičeva 12, Kranj — 1202

Prodajam kravo, ki bo čez dva meseca tretjič teletila. Potoče 23 Preddvor — 1203

Prodajam obračalnik za seno, slamoreznico s puhalnikom in verigo in nov 15 čoski čumi voz. Nasl. v ogl. odd. — 1204

Ugodno prodajam fiat 600 D. Nasl. v ogl. odd. — 1205

Prodajam mlado kravo s tretjim telikom. Ovsenik Andrej, Visočje 5 Brezje — 1206

Prodajam električni kabel 4 x 4 Cerklje-Zalog 17 — 1207

Prodajam konja 3 leta sta- raga. Breg ob Savi 11 Kranj — 1208

Prodajam kuhinjsko opravo. Kalan Marta, Virmaše 16 Šk. Loka (gozdni blok) — 1209

Prodajam moped in diato- nično harmoniko. Tenetiše 12 Golnik — 1210

Poceni prodajam rabljena okna 110 x 70, vrata 190 x 90 Nasl. v oglasnem oddelku — 1211

Fiat 750 zelo dobro ohran- jen za 9.500 novih din pro- dam. Jeraj Jože, Vodice 58 — 1212

Prodajam malinove sadike in želvo. Naklo 47 — 1213

Seme jare rži in brejo kravo prodajam. Voglje 44, Senčur — 1214

Prodajam motor, menjalnik, sprednjo in zadnjo premo za fiat 600. Informacije na te- lefon 85-539, Šk. Loka — 1215

Prodajam moped T 12, Kni- žic Sv. Duh 64, Škofja Loka — 1216

Prodajam krmilno peso in groban krompir, Cerklje 30 — 1217

Kupim manjšo mlatilnico in električni kmečki mlin. Edo Rostohar, Rožno p. Blanca — 1218

Kupim betonske podstav- ke. Lahovče 26, Cerklje — 1228

Pleklicujem in obžalujem ves trditve in žalivke, ki sem jih izrekel o Ribnikar Ani, Sr. vas 11 pri Golniku. Rib-

GLAS

Prvenstvo je končano

Sedaj, ko so za nami razburljivi dnevi, za katere smo se pripravljali hokejisti in vsa naša javnost več mesecev in ko pregledujejo uspehe in neuspehe na vseh področjih, bom še sam dodal majhno oceno nekaterih reprezentanc iz A in B skupine. Seveda je to moja ocena, na osnovi tega, kar sem zapazil in se morda kdo z njo ne bo strinjal.

Ekipa SZ je v zadnji tekmi s Češko pokazala, da sploh nima enakovrednega nasprotnika. Neodločen rezultat s Svedsko je sicer presenetljiv, vendar so Svedi že po tradiciji njihov najtežji nasprotnik.

Češki igralci so bili slabši kot prejšnja leta. K slabši ekipi so mnogo pripomogle tudi številne poškodbe pred in med prvenstvom. Njihovo drugo mesto je sicer po številu točk nesporno, vendar smatram, da so objektivno slabši od Kanadčanov.

Kanada bi zaslužila po prikazani igri drugo mesto. Med nekaterimi gledalci so se razširile govorice, da jim sodniki onemogočajo borbo za naslov svetovnega prvaka. Mislim, da so slabši od SZ, poleg tega pa se morajo zahvaliti svojemu odličnemu vratarju za vseeno ugodne rezultate.

Svedi so prav tako prikazali dober hokej. Senzacionalen poraz proti NDR in petminutna izključitev igralca v srečanju s Kanado, sta jim onemogočila višji plasman. Prav tako bi tudi oni lahko bili drugi.

V B skupini je ZRN zaslužila prvo mesto, vendar je ta ekipa preslaba za A skupino. Če ne bodo v enem letu izredno napredovali, takšnega skoka si ne morem predstavljati, bodo nastopali v A skupini le eno leto.

Romuni so dosegli z drugim mestom velik uspeh, pa čeprav smo njihovo visoko uvrstitev pričakovali. Objektivno gledano, je ekipa močnejša od nas.

Norveško reprezentanco je »vrgel s tira« poraz z Jugoslavijo. Pred prvenstvom so jo šteli med kandidate za prvo mesto. Brez dvoma je ekipa slabša od ZRN.

Kaj naj povem o Jugoslaviji? Pred prvenstvom smo si igralci obetali peto mesto v skupini. Mislim, da smo igrali dobro, včasih tudi presenetili, saj še sedaj težko verjamemo, da smo premagali Norvežane.

Prvenstvo je končano. Upamo, da smo nudili gledalcem veliko športnega užitka. Upamo, da smo naredili vsaj nekaj za propagando naše igre. Po travnikih in dvoriščih vidimo pionirje, ki tolčejo z improviziranimi palicami po gumijastih žogicah in zato mislim, da je bila to dobra reklama med mladino in da se bodo naše vrste kmalu pomnožile.

VSE ZA TURIZEM

Nova gostilna v Begunjah

Begunje, torek 15. marca — Danes so v Begunjah odprli novo gostilno »Pri Tavčarju«, tako da sta sedaj v Begunjah (brez Drage) dve gostilni. V Begunjah so že dalj časa čutili potrebo, da bi zaradi močnega priliva turistov, odprli še en lokal. »Tavčarjeva« gostilna je starim Begunjcem dobro znana, ker je delovala že okoli

60 let vse do 1947. leta, ko so jo zaprli. Tudi pri »Jožovcu« bodo te dni odprli prenovljene prostore, ki so z izrednim občutkom za okus tako lepo renovirani, da bodo zadovoljili vsakega gosta. Vsekakor pa je to precej draga stvar, saj je samo nova točilna miza pri »Jožovcu« stala okoli 2.500.000 dinarjev. — J. Vldic

»Rešujmo« reševalno postajo

Toda kako: Z združitvijo ali povečano ceno za prevožen kilometer?

»Reševalna postaja na Jesenicah je preteklo leto zaključila s 4,5 milijona starih dinarjev izgube,« smo slišali na zadnji seji skupščine jeseniške občine.

»Naš dohodek je odvisen od prevoženih kilometrov,« je rekel upravnik postaje tovariš Miroslav Lojvec in nadaljeval: »Mi ne moremo preseči norme v kilometrini, saj naš šofer ne sme voziti bolnika po cesti gor in dol, da bi tako dosegel večji osebni dohodek. Po dosedanjih merilih pa je za nas boljše, če je na cestah, v podjetjih ali doma v družinah čim več nesreč ali klicev za nujno zdravniško intervencijo. To pa je nesmisel, zato bi pristojni organi morali ukreniti tako, da bi bili plačani pavšalno kakor so to

poklicni gasilci, ki tudi ne živijo od požarov!«

Na Komunalnem zavodu za socialno zavarovanje zato predlagajo naj se reševalna postaja združi z zdravstvenim domom, ker sta to sorodni ustanovi. Tako bi se zmanjšalo osebje, s tem pa tudi stroški. Vendar na reševalni postaji nočejo o tem niti slišati. »Delo zdravstvenega doma je vezano izključno za ljudi, mi pa imamo dela še z avtomobili (remont in sl.)

Na reševalni postaji meni-

jo, da bi lahko samostojno delovali, če bodo dobili za prevožen kilometer 1,30 N din. pa tudi zaradi tega, ker kilometrini že dve leti med tem časom pa se je podražilo gorivo in rezervni avtomobilski deli.

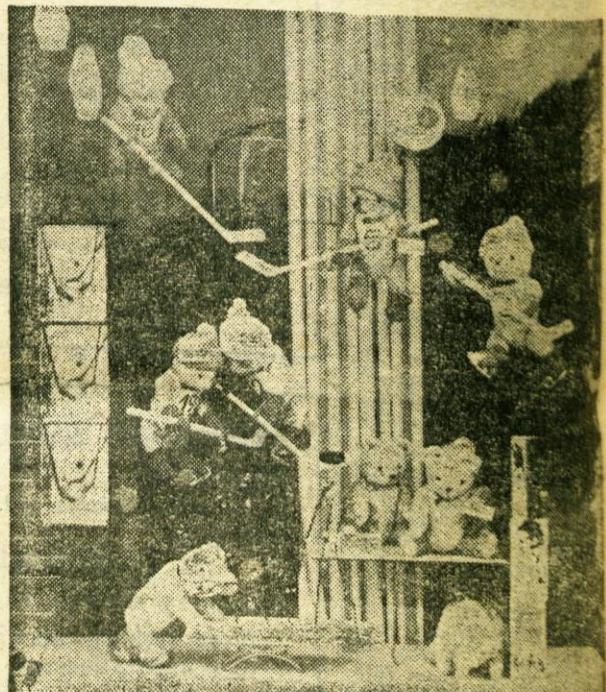
Vsekakor reševalna postaja z izgubo v bodoče ne bi mogla (dolgo) delovati. Naloga bo potrebno ukreniti. Naloga sta dva izhoda: ali po ključitve k zdravstvenemu domu ali pa povečanje cene kilometrina. Vprašanje je, kje vzeti denar za še večje stroške. J. V.

Tečaj za uslužbenke kantin

Letošnjo zimo je organizirala Zvezna na Jesenicah razen drugih tudi dva tečaja za uslužbenke kantin. Tečaja jo biskalo 27 tečajnic, predavale pa so jim predmetne učiteljice jeseniške gospodinske šole. S programom, ki je zajemal tehniko poslovanja, družbeno ekonomsko vzgojo, blagovnanstvo, osnove strežbe, spoznavanje pijač in kuhanje jedi za kantine, so tečajnice mnogo pridobile na svojem znanju. Vse so opravile tudi izpit.

Lep objekt škofjeloške avtobusne postaje, žal »krasilo« smetišča v okolici. Niti odpadlih lepakov lanskoletnih škofjeloških prireditev se še nihče ni usmili, da bi jih spravili tja, kamor sodijo

Velika hokejska predstava je za nami. Prav pa bi bilo, da bi tako kot smo videli mnoge stvari (ulice, izložbe in podobno) ostalo tudi vnaprej, predvsem tako okusno urejeno. Na sliki izložba poslovalnice »Kokre« na Jesenicah. Foto: Franc Perdan

V JESENIŠKI OBČINI

Porast osebnih dohodkov

Povprečni nominalni osebni dohodki v jeseniški občini se bodo povečali v tem letu za približno 22 odstotkov. V gospodarstvu bodo porasli od 659 N din na 800 N din, v negospodarskih dejavnostih pa od 696 na 850 N dinarjev. Vse to pa ob neznačnem zmanjšanju števila zaposlenih (za 1,3 odstotka v primerjavi s 1965. letom).

— J. V.

Berite »GLAS«

GLAS

IN URADNI VESTNIK GORENJSKE

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. Naslov uredništva: Kranj, Cesta St. neta Zagarja 27 in uprave Kranj, Koroška cesta 8. Tekoči račun pri NB v Kranju 515-1-1135. Telefoni redakcije 21-835, 21-153, uprava in tiskarna 21-190, 21-475, 21-897. Naročnina letna 20 novih dinarjev (n. d.) ali 2.000 starih dinarjev (s. d.), mesečno 1.70 n. d. ali 170 s. d. Cena posameznih števil 0,40 n. d. ali 40 s. d. Mali oglasi za naročnike 0,40 n. d. ali 40 s. d., za nenaročnike 0,50 n. d. ali 50 s. d. beseda. Neplačanih oglasov ne objavljamo